

Vergaderjaar 2006–2007

31 031 VI

Jaarverslag en slotwet ministerie van Justitie 2006

Nr. 8

VERSLAG VAN EEN WETGEVINGSOVERLEG

Vastgesteld 5 juli 2007

De vaste commissie voor Justitie¹ heeft op 28 juni 2007 overleg gevoerd met minister Hirsch Ballin van Justitie en staatssecretaris Albayrak van Justitie over **de financiële verantwoording over het jaar 2006**.

Van het overleg brengt de commissie bijgaand stenografisch verslag uit.

De voorzitter van de vaste commissie voor Justitie,
De Pater-van der Meer

De griffier van de vaste commissie voor Justitie,
Nava

¹ Samenstelling:

Leden: Van de Camp (CDA), De Wit (SP), Van Beek (VVD), Van der Staaij (SGP), Arib (PvdA), ondervoorzitter, De Pater-van der Meer (CDA), voorzitter, Çörüz (CDA), Wolfsen (PvdA), Joldersma (CDA), Gerkens (SP), Van Vroonhoven-Kok (CDA), Van Velzen (SP), Azough (GroenLinks), Griffith (VVD), Teeven (VVD), Kalma (PvdA), De Roon (PVV), Verdonk (VVD), Pechtold (D66), Thieme (PvdD), Kuiken (PvdA), Leijten (SP), Bouwmeester (PvdA), Van Toorenburg (CDA) en Anker (ChristenUnie).
Plv. leden: Sterk (CDA), Langkamp (SP), Weekers (VVD), Van der Vlies (SGP), Van Dijken (PvdA), Schinkelshoek (CDA), Jager (CDA), Gill'ard (PvdA), Jonker (CDA), Roemer (SP), Jan de Vries (CDA), Abel (SP), Halsema (GroenLinks), Blok (VVD), Van Miltenburg (VVD), Dijsselbloem (PvdA), Fritsma (PVV), Zijlstra (VVD), Koşer Kaya (D66), Ouwehand (PvdD), Spekman (PvdA), Van Gijlswijk (SP), Bouchibti (PvdA), Van Haersma Buma (CDA) en Slob (ChristenUnie).

Stenografisch verslag van een wetgevingsoverleg van de vaste commissie voor Justitie

Donderdag 28 juni 2007

Aanvang 10.00 uur

Voorzitter: Arib

Aanwezig zijn 8 leden der Kamer, te weten:

Arib, Van Vroonhoven-Kok, Joldersma, Teeven, Pechtold, De Wit, Azough en Wolfsen,

en de heer Hirsch Ballin, minister van Justitie, en mevrouw Albayrak, staatssecretaris van Justitie.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het Jaarverslag 2006 van het ministerie van Justitie (VI) (31031-VI, nr. 1);**
- **het rapport van de Algemene Rekenkamer bij het Jaarverslag 2006 van het ministerie van Justitie (VI) (31031-VI, nr. 2);**
- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2006 (Slotwet) (31031-VI, nr. 3);**
- **de antwoorden op vragen over bovengenoemde stukken (31031-VI, nrs. 2, 5 en 7);**
- **het jaarbericht OM 2006 (30800-VI, nr. 92);**
- **het jaarbericht en het jaarverslag van de Nederlandse DNA-databank in strafzaken van het NFI (Just070202);**
- **het jaarverslag Rechtspraak 2006 (30800-VI, nr. 93);**
- **het jaarbericht DJI 2006 (24587, nr. 219).**

De **voorzitter**: Ik heet de bewindslieden en hun medewerkers van harte welkom. Allereerst is het woord aan de rapporteur namens de commissie, mevrouw Van Vroonhoven.

Mevrouw **Van Vroonhoven-Kok** (CDA): Voorzitter. Ik heb de grote eer, vandaag als rapporteur van de commissie te mogen optreden. Met belangstelling hebben wij het jaarverslag gelezen. Het is goed is om te zien in welke mate de minister en de staatssecretaris bereikt hebben wij zij wilden bereiken. Het is ook goed om te kunnen beoordelen of de diverse posten binnen de begroting zijn gebleven. Wij moeten ons realiseren dat de kritiek en de aanbevelingen van de Rekenkamer geen lastige bijkomstigheden zijn die wij zo snel mogelijk moeten zien te pareren. Een en ander is erop gericht om ons beleid te verbeteren. Ik vraag de beide bewindspersonen dan ook om niet meteen in de verdediging te

schieten, maar daar waar mogelijk lering te trekken uit de aanbevelingen van de Rekenkamer.

Op grond van de huidige informatie lijkt het erop dat de minister en de staatssecretaris zich niet altijd even goed kunnen verantwoorden ten aanzien van het bereiken van de doelstellingen. Voor ruim 50% van de operationele doelstellingen geldt dat geen antwoord wordt gegeven op de vraag of bereikt is wat wij wilden bereiken. Ik vraag beide bewindspersonen daarom of toegezegd kan worden dat in toekomstige jaarverslagen een nadere toelichting kan worden gegeven als het antwoord ontbreekt op de vraag of bereikt is wat wij hadden willen bereiken. De Rekenkamer maakt in deze context een belangrijke opmerking. Op centraal niveau is er onvoldoende inzicht in de knelpunten en de risico's. Willen de bewindspersonen op het juiste moment hun beleid kunnen bijsturen, dan zal de departementsleiding, meer dan nu, tijdig informatie moeten hebben over de knelpunten en de risico's in de organisatie. In dat kader raadt de Rekenkamer aan om een goede visie te ontwikkelen op de benodigde beleidsinformatie. De minister erkent dat het belangrijk is dat deze zaken geagendeerd worden, maar het blijft onduidelijk hoe hij die verdiepingsslag wil maken. Wij krijgen daarop nog graag een concrete toelichting.

Wij vragen ook aandacht voor de noodzaak om de departementsleiding een samenhangende visie te laten ontwikkelen en een adequate selectie te maken van de relevante beleidsinformatie op alle niveaus van het departement. Nu presenteert de minister overwegend kwantitatieve informatie over aantallen en doorlooptijden. De bevindingen van de Rekenkamer over de uitvoering van de werkstraffen zijn wat ons betreft hiervoor illustratief. Het gaat niet alleen om de aantallen, maar het is ook van belang of de doelstellingen, zoals het voorkomen van recidive, zijn gehaald. Dat vraagt een meer kwalitatieve benadering. De minister lijkt in de beantwoording van onze vragen nog niet erg doordrongen van nut en noodzaak van het melden van meer outcome-indicatoren. Klopt het dat hij van mening is dat bijvoorbeeld bij recidive al voldoende inzicht wordt gegeven in het behalen van de doelstellingen? Wij vinden dat het beter kan. Of om het concreter te stellen: kan de minister in toekomstige begrotingen en jaarverslagen met betrekking tot de uitvoering van de werkstraffen met nadruk een koppeling maken tussen de geleverde prestaties en de behaalde maatschappelijke

doelen? In hoeverre is recidive te voorkomen? Hoe staat het met vergelding en genoegdoening?

Ook de verantwoordingsinformatie over de integriteit binnen justitiële inrichtingen kan en moet beter. Op dit moment, zo blijkt uit de antwoorden op de vragen, wordt gezien welke aanvullende maatregelen moeten worden genomen, ook voor verdere stroomlijning. Wanneer en op welke wijze krijgt deze stroomlijning verder vorm? Bij de bedrijfsvoering is op sommige punten een verbetering bereikt ten opzichte van 2005, maar er zijn ook nieuwe onvolkomenheden bijgekomen. Wij kunnen niet zeggen dat de situatie per saldo is verbeterd; een gemiste kans. Tegen de staatssecretaris kan ik zeggen dat de bedrijfsvoering bij de IND sterk is verbeterd. Goed gedaan, maar wij zijn er nog niet, zo zegt ook de Rekenkamer. Het blijft een aandachtspunt. Erkent de staatssecretaris dit ook?

Twee oude onvolkomenheden zijn nog niet opgelost, te weten het inkoopbeheer en het beheer van de personeelsdossiers. Over het inkoopbeheer stelt de Rekenkamer dat het ministerie de Europese aanbestedingsrichtlijnen in 2006 ten opzichte van 2005 uitdrukkelijk slechter is gaan naleven. Mede naar aanleiding van onze vragen heeft de minister een plan ontwikkeld. Op zich ziet dat er prima uit. Wie controleert het plan? Hoe wordt het uitgevoerd? Is er op dat punt ook contact met Europa? In de eerste helft van 2006 zou een nulmeting van het beheer van de personeelsdossiers plaatsvinden. Deze is nog niet uitgevoerd. Uit antwoorden blijkt waarom dat nog niet is gebeurd. De nulmeting zou namelijk worden uitgevoerd in de aanloop naar de digitalisering van de dossiers. Die is echter nog helemaal niet aan de orde. Wat is daarvan de reden en wanneer verwacht de minister de digitaliseringsslag wel te kunnen maken? Moet nu geconcludeerd worden dat de onvolkomenheden ook komend jaar zullen blijven bestaan?

Er moet ook geconstateerd worden dat er twee nieuwe onvolkomenheden zijn bijgekomen. De voorschotten zijn niet verstrekt op kasbehoefte, terwijl dat wel had moeten en bij de inburgering schiet het beheer van de voorschotten te kort. Met name van dat laatste lijkt de minister zich niets aan te trekken. Er kan immers nog geen verplichting per gemeente worden vastgelegd zo lang niet duidelijk is hoe de beschikbare macrobudgetten over de gemeenten worden verdeeld. Het is vanaf deze plek lastig om na te gaan wie er juridisch gelijk heeft op basis van de Comptabiliteitswet. Wij wachten het nader onderzoek van de Rekenkamer op dit punt rustig af, maar wij vragen ons wel af of de minister het komend jaar geen acties moet ondernemen om het financieel beheer bij inburgering te verbeteren. In ieder geval lijkt ons contact met de bewindspersonen die hiervoor verantwoordelijkheid zullen dragen wel op zijn plaats. Graag een reactie van de minister.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Minister Hirsch Ballin: Voorzitter. Mevrouw Van Vroonhoven heeft een beroep op ons gedaan om niet alleen maar defensief te reageren. Dat is niet gemakkelijk, want mede door het tempo waarin mevrouw Van Vroonhoven haar opmerkingen maakte, leek haar betoog zo offensief dat het haast om een defensieve reactie vroeg. Om te beginnen merk ik op dat wij veel waarde hechten aan hetgeen vandaag door de Kamer en eerder door de Rekenkamer naar voren is gebracht. In onze

ogen is het een essentieel onderdeel van onze verantwoordelijkheid om de verantwoordingsstructuur goed te hebben. Daar hebben wij uiteraard ook alle belang bij. Wij hebben stevige beleidsdoelstellingen, zeker sinds het beleidsprogramma dat begin deze maand is gepresenteerd. De punten die wij vandaag bespreken, zijn niet alleen behulpzaam voor de Kamer voor het realiseren van haar controlerende taak, maar ook voor ons zelf in de interne verhoudingen. Uit dat oogpunt: hartelijk dank voor alle suggesties.

Vervolgens is de vraag of wij moeten antwoorden met een beetje tevredenheid of met ontevredenheid omdat het bij ons niet perfect is. Er is toch wel reden voor enige tevredenheid. Ik heb mij vroeger wel eens beziggehouden met slachtofferhulpverlening. Ik heb daar in de Staatscourant trouwens zeer behartigenswaardige woorden van de heer Teeven over gelezen. In de slachtofferhulpverlening is de neerwaartse gevalsvergelijking een interessant instrument, zoals de hoogleraar aan de Universiteit van Tilburg, Frans Willem Winkel, dat in een van zijn vele publicaties heeft omschreven. Als je het even moeilijk hebt, is het goed om te kijken hoe het anderen vergaat. Dat helpt buitengewoon.

Voor de tweede H-vraag komt Justitie bij het jaarverslag op 79%. Dat is rijksbreed 59%. Voor de begroting komt Justitie op ruim 90%, tegen gemiddeld bij het Rijk 77%. Dat helpt. Als wij ons geconfronteerd zien met de opmerking dat 21% voor het jaarverslag niet voldoende is verantwoord, dan kijken wij even naar onze dierbare collega's en dan zien wij dat bij hen het gemiddelde 41% is. Voor de begroting is het voor ons 10% en voor hen 23%. Dit is overigens in het geheel niet defensief bedoeld, het helpt alleen om ons weer goed te voelen. De H-vraag is een lastig meetbare factor. Wij nemen die vraag zeer serieus en dat vergt stelselmatig onderzoek naar en kennis van de beleidsresultaten. Er is geconstateerd dat er op dit punt nog wel meer te doen valt. Daarbij moeten wij onder ogen zien dat vanaf de begroting 2003 een stijgende lijn is te zien van de concrete beleidsinformatie over doelen, prestaties en middelen. De rapporten bij de jaarverslagen van de Algemene Rekenkamer bevestigen dat beeld. Wij zeggen graag toe dat wij zoveel mogelijk zullen proberen om inzicht te geven en om verdere verbeteringen te realiseren op dit punt.

Een belangrijke stap om dat te realiseren, is de programmering van de beleidsdoorlichtingen in onze begroting. Maart vorig jaar heeft de ambtelijke departementsleiding ervoor gezorgd dat de meerjarige programmering van de beleidsdoorlichting van alle onderdelen voor de periode tot en met 2012 gereed is. Daarin worden de algemene en operationele doelen van de beleidsterreinen tegen het licht gehouden met betrekking tot de probleemanalyse, de motivering van de rol van de rijksoverheid, de gehanteerde instrumenten, de analyse van de maatschappelijke effecten en de budgetten die daarvoor zijn ingezet. Wij verwachten – dat is uiteraard ook de bedoeling van hetgeen vorig jaar in gang is gezet – dat dit zal leiden tot een verdere verbetering. Er is gevraagd wat ik ga doen om de informatiewaarde van het jaarverslag te verbeteren. Het antwoord daarop blijkt uit hetgeen ik zojuist heb gezegd. Wij zullen meer inzicht geven in de geleverde prestaties en dit zoveel mogelijk verbeteren. De Rekenkamer heeft aanbevolen om een overkoepelende visie te ontwikkelen op de

benodigde beleidsinformatie. Daar wordt aan gewerkt. De uitwerking van zo'n visie zal beschikbaar zijn voor het rechtmatigheidsonderzoek van de Algemene Rekenkamer over 2007. Dit zal de Rekenkamer in staat stellen om op dit punt na te gaan wat er tot stand is gebracht. De aanbeveling van de Rekenkamer wordt dus ter hand genomen. Wij verwachten haar ook te kunnen bedienen bij wat er over 2007 aan de orde moet komen.

Er is gevraagd om een koppeling aan te brengen tussen geleverde prestaties en behaalde maatschappelijke doelen in termen van het voorkomen van recidive, vergelding, genoegdoening en werken voor het algemeen nut. Dit is bij uitstek een onderwerp waarvan het ook in ons eigen belang is om dat scherper te krijgen. Wij realiseren ons natuurlijk terdege dat doelen zoals vergelding en genoegdoening zich niet lenen voor een eenduidige meting. Dat geldt meer in het bijzonder voor de bijdrage die uit ons brede spectrum van sancties, straffen en maatregelen daaraan wordt geleverd. Gegevens over recidive zijn wel meetbaar en worden ook in de begroting opgenomen. Zij staan ook in het beleidsprogramma in een van die ten onrechte gekritiseerde grafiekjes. De recidivemonitor wordt jaarlijks aan de Kamer toegestuurd. Op dat punt zijn wij al een eind gekomen.

Ook de gegevens van recidive bij taakgestraften zijn beschikbaar. Zij laten zien dat er op dit terrein nog een hoop te doen is, vandaar deze beleidsdoelstellingen. Bij vergelding en genoegdoening is dat een stuk moeilijker. De oorzaken en achtergronden van recidive zijn behoorlijk complex. Het is lastig om recidive eenduidig te relateren aan een specifieke situatie. Als er directe verbanden aantoonbaar zijn, kan dat vaak pas na een paar jaar. Ik ben van plan om voor dit jaar de tenuitvoerlegging van sancties aan een beleidsdoorlichting te onderwerpen. Van de resultaten daarvan zal ik de Kamer graag op de hoogte stellen.

Deze zomer wordt gestart met de stroomlijning van de verantwoordingsinformatie over de integriteit binnen justitiële inrichtingen. Daarbij gaat het onder andere om een uniforme definiëring, de inrichting van de meldingsprocedures en de verbetering van de informatievoorziening over integriteitsschendingen. Ik verwacht van de stroomlijning dat een en ander beter verloopt en ook dat wij daar inzicht in kunnen bieden.

De vraag over het beleidsverslag is behoorlijk verstrekkend. Er is gevraagd of ik kan toezeggen dat in de toekomst de ingezette middelen en de geleverde prestaties kunnen worden gekoppeld aan de behaalde resultaten en daarbij aan te geven in hoeverre deze resultaten aansluiten bij de doelen. Tevens is gevraagd of de beleidsconclusies kunnen worden opgenomen in het jaarverslag wat betreft de resultaten. Ik heb al iets gezegd over het soms lastige kwalitatieve aspect van onze doelstellingen. Het beleidsverslag en het jaarverslag moeten een spiegel zijn van de beleidsagenda uit de begroting. In het beleidsverslag is te lezen wat er van de beleidsagenda terecht komt. Je kunt van het beleidsverslag ook niet meer verwachten. Een preciezere uitwerking kan worden gegeven in de beleidsartikelen. Als het mogelijk is, wordt dit onderbouwd met prestatiegegevens, maar vaak zijn kengetallen het beste dat bereikt kan worden, omdat wij geen directe sturing hebben op de diverse onderdelen van de rechtsketen. In dat opzicht is de justitiële keten anders dan de keten van beleidsuitvoering in de harde sector van de overheid. Het

gaat om individuele gevallen die moeten worden behandeld. In dat opzicht wil ik opmerken dat de aard van de beslissingen in de justitiële keten wel tot kengetallen kunnen leiden, maar dat wij geen knoppenpaneel kunnen inrichten waarmee wij de afzonderlijke stappen in de beoordeling van gevallen kunnen sturen. Ik zeg graag toe dat wij zullen bezien in hoeverre het mogelijk is om in het jaarverslag de beleidsconclusies explicieter te laten terugkomen. Dat behoort ook tot onze doelstelling om de informatieve waarde van begroting en jaarverslag te verbeteren.

Er is gevraagd naar het projectplan om de integriteit van nieuwe digitale personeelsdossiers in de toekomst te waarborgen. Ook is gevraagd wat er wordt gedaan om de huidige personeelsdossiers op orde te krijgen. Die vragen herken ik wel. Het is een lastig proces. Justitie vervangt in 2007 het systeem waarmee de digitale personeelsdossiers worden opgeslagen. Dat is dus werk in uitvoering. Daarmee wordt het "vier ogen-principe" geïntroduceerd. Het is niet meer mogelijk om documenten digitaal te archiveren zonder dat deze door een andere medewerker zijn gecontroleerd. Daarnaast wordt in de tweede helft van 2007 een nieuw normenkader geïntroduceerd. Hierin worden de normen beschreven waarmee Justitie voldoet aan de eisen voor substitutie. Binnen Justitie werken de sectoren aan het op orde krijgen van de huidige personeelsdossiers. Daarbij wordt in ieder geval gekeken naar de aanwezigheid van de verplichte documenten, de rechtsgeldigheid van uitgekeerde toeslagen en de aanwezigheid van documenten van andere personen in een dossier. Het voorlaatste is van belang in verband met de discussie die bij sommige onderdelen van de rijksdienst is uitgebroken op het punt van de rechtmatigheid van de toeslagen. Het tweede is van belang uit een oogpunt van de integriteit van de gegevensverwerking.

Dan de voorschotten die niet op basis van kasbehoeften zijn gedaan. Er zijn inmiddels nieuwe criteria ontwikkeld. In ieder geval zijn er interne richtlijnen voor het bevoorschotten en verantwoorden van projectgelden. De richtlijnen zijn afgestemd met het ministerie van Financiën en met de departementale auditdienst. Zij zijn inmiddels voorgelegd aan het audit comité van ons ministerie. In de richtlijnen zijn de uitgangspunten voor de bevoorschotting opgenomen en zijn er voorwaarden gesteld aan de projectbeheersing. De periode van de bevoorschotting is aan een maximumtermijn gebonden, namelijk drie maanden. In de richtlijnen zijn verder regels opgenomen over de administratieve verwerking en de verantwoording. Door de invoering en naleving van deze richtlijnen is tegemoetgekomen aan de door de Rekenkamer gesignaleerde onvolkomenheden.

Er is een vraag gesteld over een van de onderdelen die na de laatste herschikking overgaan naar een ander ministerie, namelijk naar VROM. De administratie van de verplichtingen en voorschotten voor inburgering is nog niet overgegaan naar VROM, maar daar is wel over gesproken. Dit is onmiddellijk na de op sommige onderdelen complexe portefeuilleverdeling voor de nieuwe kabinetsperiode ter hand genomen. Er spelen ook zaken die te maken hebben met de minister voor Jeugd en Gezin. Ambtelijk zijn er afspraken gemaakt tussen Justitie en VROM met als uitkomst dat die overgang per 1 augustus aanstaande zal plaatsvinden. Ik kan daar nog bij aantekenen dat de administratie van verplichtingen en voorschotten bij inburgering begin

2007 op orde is gekomen. De minister voor Wonen, Wijken en Integratie kan zich verheugen op de ontvangst van die administratie.

Staatssecretaris **Albayrak**: Voorzitter. Bij de vreemdelingenketen zijn wij een heel eind gekomen. De punten van aandacht die mevrouw Van Vroonhoven naar voren heeft gebracht, zijn eigenlijk al heel lang aandachtspunten. Redelijk tevreden en zeker niet defensief kan ik inzicht geven in hetgeen tot nu toe is gebeurd en in hetgeen ik voor mijn rekening zal nemen inzake de gewenste en eventueel bereikte maatschappelijke effecten. In de vreemdelingenketen werken wij met een nieuw sturingsmodel. De kern daarvan is dat er jaarlijks een ketenbreed beleidskader wordt vastgesteld. Hierin worden de doelen van het vreemdelingenbeleid verbonden met een samenhangende set prestatieafspraken. Ook de financiering is gekoppeld aan de doelen en de afspraken.

Hierbinnen is er bijzondere aandacht voor de koppelvlakken; de punten in de keten waarop verbetering in de samenwerking en de aansturing nodig is. Dit betreft bijvoorbeeld het borgen van de goede overdracht van de dossiers van de IND naar de dienst Terugkeer en Vertrek of de marechaussee. Als de overdracht niet goed is, gaat het niet goed in de keten.

In het kader van het nieuwe sturingsmodel worden de informatieprocessen gestroomlijnd onder andere met het doel om beter politieke verantwoording aan de Kamer te kunnen afleggen. De rapportage vreemdelingenketen is al lang een bron van ongenoegen voor de Kamer omdat de informatie daaruit niet gebruikt kon worden bij debatten over processen. In de rapportage nieuwe stijl zal veel meer prestatiegestuurd gewerkt worden. De Kamer zal in september al de rapportage nieuwe stijl ontvangen en dan hoop ik met haar in debat te kunnen gaan over de werkelijkheid achter de cijfers.

Wij zijn dus bezig met een verbeteringslag in de ketensturing. Het is werk in uitvoering dat wellicht nooit helemaal afgerond kan worden. Het kan ten slotte altijd beter. Wij zijn echter duidelijk op de goede weg. Ik heb de passage over de IND in het rapport van de Algemene Rekenkamer met heel veel tevredenheid gelezen. De IND is vaak onderwerp van discussie geweest in de Kamer en heeft heel veel kritiek gekregen. Het is goed dat er nu een proces is gestart waardoor deze kritiek al sterk is afgenomen. In het rapport van de Rekenkamer staat dat de achterstanden zijn weggewerkt en dat de telefonische bereikbaarheid zowel kwantitatief als kwalitatief is toegenomen. Men wordt snel met de juiste mensen doorverbonden. Alleen bij bezwaar regulier is er nog een achterstand, maar die zal eind 2007 zijn weggewerkt.

Een aantal maatregelen moet nog verder worden uitgewerkt of geïmplementeerd, zoals het ontwikkelen van nieuwe ICT-processen. Dit jaar zal een consortium van bedrijven worden geselecteerd dat voor de IND een state of the art ICT-systeem zal bouwen. De selectie vindt plaats door middel van een concurrentiegericht dialoog. Met deze methode zijn wij in staat om dat bedrijf te selecteren dat het beste bij de organisatie past. De IND is bezig met het oppakken van de administratieve handhaving. Dit gebeurt planmatig waarbij enerzijds naleving van de regelgeving wordt gestimuleerd en anderzijds fraude wordt bestreden. Daarbij wordt gebruikgemaakt van risicoprofielen.

De inrichting van de loketten van het frontoffice van de IND is ook nog een aandachtspunt. Op dat terrein loopt alles volgens plan. Er zijn uitvoerige gesprekken met gemeenten over huisvesting en personeel. Tot slot meld ik dat men bezig is met het wegwerken van de achterstanden bij bezwaarzaken.

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Voorzitter. Als ik de minister goed gehoord heb, moeten wij afstappen van het instrument van benchmarking. De negatieve gevalsvergelijking heeft namelijk alleen een neerwaarts effect. Het doel van de benchmark was juist dat men zich aan elkaar zou optrekken.

Mevrouw Van Vroonhoven heeft als rapporteur al een aantal feitelijke en technische vragen gesteld, zodat ik daar niet meer op in hoeft te gaan. Bij een wetgevingsoverleg is het altijd de vraag welke zaken je aan bod moet laten komen. Ik sprak onlangs een aantal mensen die bezig waren met het volgen van cursussen over governance. Zij vroegen zich af of de overheid zich ook daarmee bezighield. Dan moet je zeggen dat de Kamer zich liever met politieke zaken bezighoudt dan met de vraag op welke wijze de overheid zelf in control kan worden gehouden. De productie van een jaarverslag is zeer veel werk. Ik wil dan ook namens mijn fractie waardering uitspreken voor al die mensen die hun energie hebben gestoken in het produceren van het jaarverslag en van alle jaarberichten. Deze berichten zijn van een hoog niveau en ik weet dat dit heel veel tijd kost.

De Rekenkamer vindt de algemene en de operationele doelstellingen in het jaarverslag wel erg algemeen. Ik heb daar nog eens naar gekeken en daarbij stuitte ik op termen zoals adequate uitvoering justitiële sancties bij minderjarigen of voorzien in de voogdij van alleenstaande minderjarige asielzoekers. Daarop gelet, kan ik mij wel iets voorstellen bij de kritiek van de Rekenkamer. Gelukkig zijn er bij de criminaliteitsreductie wel goede kwantitatieve doelstellingen opgenomen. Is het mogelijk om in de toekomst op operationeel niveau meer richting te geven?

Er zijn goede resultaten geboekt, bijvoorbeeld bij de aanpak van de criminaliteit en de drugscriminaliteit, de wietteelt. Ook uit de jaarberichten blijkt dat er in 2006 heel veel werk is verzet. Ik waardeer het dat in het jaarbericht van de DJI veel aandacht wordt gegeven aan zorg in strafrechtelijk kader en aan geestelijke verzorging. De komst van een zorgbajes juich ik toe. Het product "geestelijke verzorging" wordt nog uitgebreid beschreven. Wij zijn heel benieuwd wat daar precies uitkomt. Wanneer is die uitwerking voor de Kamer beschikbaar? Uit het jaarbericht van het NFI blijkt dat er heel hard is gewerkt aan kwaliteitsverbetering. Zal aan het eind van het jaar de wachttijd van 40 weken voor het verwerken van profielen zijn teruggebracht?

Ik moet zeggen dat de antwoorden op onze vragen over beleidsgerichte onderwerpen niet altijd bevredigend waren. Ik kom kort op een aantal thema's terug. Het lijkt erop dat het programma Bruikbare Rechtsorde even is stilgezet. Er zijn goede ontwikkelingen in gang gezet en het wachten is op de reactie van de regering. Wij hopen dat intussen op ambtelijk niveau de ontwikkelingen zijn doorgegaan. Wij hebben er heel goede rapporten over gezien, zoals over open normen en over regeldruk. Bij onderwijs is een en ander vertaald in het begrip "zorgplicht". De vraag welke regels in de wetgeving

moeten worden opgenomen, is zeer interessant. Er mag geen sprake zijn van het verplaatsen van regeldruk. Bij het onderwijs is het gevaar van de invoering van de algemene zorgplicht dat de regeldruk zich verplaatst naar de instellingen.

Wij hebben vragen gesteld over het juridisch loket. De aantallen toevoegingen nemen toe. Wie van de bewindslieden is hier trouwens verantwoordelijk voor? Is het juridisch loket een eerstelijnsvoorziening ter verlichting van de voorzieningen in de tweede lijn? Het verlengde spreekuur is afgeschaft en het gratis spreekuur is uitgebreid. Het idee hierachter was dat daardoor het aantal toevoegingen zou afnemen. De bewindslieden schrijven dat de toename van het aantal civiele toevoegingen een autonome ontwikkeling is. Klopt dat wel? Wij zijn zeer te spreken over de ontwikkeling van het programma "Justitie in de buurt nieuwe stijl" en de verdere impulsen die de regering in het beleidsprogramma daaraan geeft in de vorm van veiligheidshuizen. Wij hebben de indruk dat die huizen zich voornamelijk beperken tot de grote steden, terwijl ook op het platteland vormen van radicalisering en overlast zijn waar te nemen. Is het mogelijk een veiligheidshuis of het programma Justitie in de buurt mobiel in te zetten? Hoe verhouden de veiligheidshuizen zich tot de wijkaanpak en de centra voor jeugd en gezin?

Er komt nieuwe wetgeving voor kansspelen. Wij hebben de indruk dat de politiek achter de feiten aanloopt, gezien de ontwikkelingen van het gokken op internet en toename van het poken. Bestaande verslavingsinstellingen hebben daar weinig zicht op en kennis van. Er moet meer expertise op het gebied van kansspelen worden ontwikkeld. Ziet de minister daar mogelijkheden toe?

De passage in het jaarverslag over de plaatselijke verordening is wel heel cryptisch. Er is een sterke daling van het aantal kantonzaken omdat er minder processen-verbaal zijn voor overtredingen van plaatselijke verordeningen. Kennelijk is de aanpak van de verloeder- en overlast zo goed dat er haast geen overtredingen meer zijn van de plaatselijke verordeningen. Ik kan die redenering niet volgen. Is het aantal overtredingen afgenomen of is de aanpak verslapt?

Het is goed dat bij de reclassering gewerkt zal worden met erkende gedragsinterventies. Het gevaar is echter dat men hierin doorschiet. Kunnen de bewindslieden ons geruststellen? Blijft men een en ander binnen redelijke proporties zien? Als de effectiviteit van een middel in een bepaalde context is bewezen, mag het altijd worden ingezet, terwijl andere middelen die wellicht in een andere situatie heel goed kunnen werken niet gebruik kunnen worden omdat er nog geen onderzoek is gedaan naar de effectiviteit.

Ik heb nog een vraag over de kosten van de asiel-gerelateerde politietaken. Er is sprake van een andere systematiek met betrekking tot asielbekostiging en prognosegegevens. Het vreemdelingentoezicht wordt geïntensiveerd en er zijn extra identiteitsonderzoeken. Op grond daarvan is er behoefte aan inzet van extra politiepersoneel. Waar moet dit toe leiden? Wat wil de staatssecretaris daarmee bereiken?

Begrijp ik het goed dat bij de volgende begroting de beleidsartikelen integratie en jeugd worden geschrapt? Blijven de ambtenaren die zich daarmee bezighouden op het ministerie?

De heer **Teeven** (VVD): Mevrouw de voorzitter. Ik dank mevrouw Van Vroonhoven. Mijn fractie is van mening dat zij haar taak als rapporteur voorbeeldig heeft verricht. Ik verwacht niet dat de vaste commissie voor Justitie zich de komende jaren zorgen hoeft te maken over het aanstellen van een rapporteur. Dit is in ieder geval het gevoel van de VVD-fractie. Ik hoop dat ook mevrouw Van Vroonhoven een goed gevoel heeft over de uitoefening van haar taak.

Ik dank ook alle ambtenaren die aan al die jaarverslagen hebben gewerkt. Het doet er niet toe of die van het OM, de rechterlijke macht of van de reclassering zijn. Die jaarverslagen geven een duidelijk overzicht. Het is mogelijk om verschillende politieke oordelen over de cijfers te hebben, maar de informatievoorziening is naar mijn idee volledig op orde. Het lijkt mij goed om dat vast te stellen.

Ik vroeg mij wel even af waarover wij vandaag moeten spreken. Op de derde woensdag in mei ging het wat snel. Er werd echt alleen op hoofdlijnen gediscussieerd. Mijn fractie zit er ook een beetje mee dat hetgeen waarover wij vandaag spreken deels de verdienste is van bewindslieden, inclusief de bewindsman die nu aanwezig is, uit het vorige kabinet en deels die van een nieuw kabinet. Nee, dat zelfs niet eens, het is de verdienste van het oude kabinet. Het is misschien mosterd na de maaltijd, maar het is toch goed om een paar accenten te leggen.

De stroomlijning van beleid op het punt van integriteit-schendingen is een goede zaak. Naar mijn idee is het van belang dat daarvoor binnen het ministerie van Justitie van hoog tot laag veel aandacht is. Dat zal het functioneren van ons allen verbeteren. Mijn fractie is daar dus voorstander van.

Er staat een aantal centrale thema's in het beleidsprogramma 2004-2007. Ik noem de jeugdcriminaliteit, de verbetering van de veiligheidsketen, de strafrechtketen, de modernisering van de rechtsorde, het restrictief toelatingsbeleid, integratie, de aanpak van illegaliteit en effectief terugkeerbeleid. Het laatste, de integratie, is er uiteraard tussenuit gevallen.

De heer Weekers en andere leden van de vaste commissie voor Justitie hebben in de voorgaande kabinetsperiode aandacht gevraagd voor de belangrijkste tekortkomingen. Wij zijn van mening dat de belangrijkste tekortkoming is dat beleidsdirecties en uitvoeringsorganisaties vaak nog niet de informatie leveren die de minister nodig heeft om zich goed te kunnen verantwoorden over het bereiken van operationele doelstellingen. Juist deze minister moest dat een keer zelf ervaren. Naar mijn idee is niets zo vervelend voor een bewindsman of -vrouw dan dat zijn of haar ministerie cijfers over incidenten op een cruciaal moment niet kan aandragen en dat de Kamer hem of haar ter verantwoording roept. Is dat nu volledig op orde? Is het departement in staat om de bewindslieden volledig en adequaat te informeren over de cruciale punten in een aantal ketens? Naar mijn idee kan de beleidsinformatie op een aantal punten worden verbeterd. Ik noem de uitvoering van werkstraffen, de integriteit binnen de justitiële jeugdinrichtingen als recidive aan de orde is en de HALT-afdoeningen.

Ik maak de bewindslieden een compliment voor de daling van de algemene criminaliteitscijfers met 10%. Ook complimenteer ik de staatssecretaris en de minister met de aanzetten om te komen tot concrete verbeterin-

gen van het tbs-systeem. Ondanks dat zij slechts kort op het departement zijn, zijn er op het terrein van de tbs veranderingen merkbaar. Dat maak ik ook op uit gesprekken met mensen uit de sector. Het doet er dan niet toe of het gesprekken met cliënten of slachtoffers zijn. Het mag geen verbazing wekken dat mijn fractie dat een bijzonder belangrijk onderwerp vindt. Zij hoopt echt dat die verbetering de komende jaren kan worden doorgezet. Mijn fractie wil op dit punt constructief oppositie voeren en meedenken over verbeteringen. Als het de komende jaren weer mis dreigt te gaan, zullen wij de staatssecretaris daarop wijzen. Wij vinden het belangrijk om na te gaan welke operationele zaken nodig zijn en waar de slachtoffers en de cliënten op weg kunnen worden geholpen. Het tbs-systeem moet er vooral toe bijdragen dat de veiligheid van de samenleving gewaarborgd is. Als er vertrouwen is in dat systeem, kan het blijven bestaan.

De heer **Pechtold** (D66): Ik ben verheugd dat de heer Teeven zegt dat hij op constructieve wijze wil meewerken aan de vervolmaking van het tbs-systeem. Ik heb de indruk dat die woorden haaks staan op zijn inbreng tijdens een spoeddebat dat nog niet zo lang geleden is gehouden. De VVD-fractie heeft toen opgemerkt dat de staatssecretaris het systeem die avond nog moest opheffen. Die houding getuigde naar mijn oordeel niet van constructiviteit. Mag ik nu uit de opmerking van de heer Teeven opmaken dat hij dat niet meer zal doen en dat wij gezamenlijk met de staatssecretaris zullen nagaan op welke punten het systeem moet worden aangepast? Is de heer Teeven niet meer voornemens om op grond van incidenten dat soort crue maatregelen voor te stellen?

De heer **Teeven** (VVD): Het is belangrijk om tijdens spoeddebatten en andere debatten altijd goed te luisteren naar de inbreng van andere politieke fracties in plaats van krampachtig vast te houden aan de eigen politieke mening. Ik hoorde de staatssecretaris zeggen dat zij begreep dat er een spoeddebat werd gehouden en dat zij daarmee gelukkig was. Dat heb ik van de fractie van D66 en de andere linkse fracties niet gehoord. De bewindsvrouw had wat dat betreft dus meer waardering voor de opmerkingen van de VVD-fractie. Met de staatssecretaris ben ik van mening dat het soms nodig is om iedereen wakker te schudden. Het is juist goed om nu en dan te zeggen dat het tbs-systeem kan blijven bestaan, mits er goede veiligheidsmaatregelen worden genomen. De sector heeft er niets aan als wij de vingers in de oren stoppen, de ogen dicht doen en denken dat het allemaal wel goed gaat. Dan is er geen maatschappelijk draagvlak voor het stelsel.

De cijfers van 2006 over repressie en handhaving zijn niet rooskleurig. Wij hopen dat het kabinet de komende periode in staat is om die te beïnvloeden. Wij maken ons zorgen over de koppeling tussen de jeugdinrichtingen en de -zorg. Ik doel op de doorstroming en de nazorg op lokaal niveau. Is die opvolging volledig op orde? Binnen het justitiële traject kan die op orde zijn, maar de vraag is of dat ook het geval is op het moment dat betrokkenen de justitiële inrichting verlaten. Uit het jaarverslag 2006 van het ministerie van Justitie maak ik op dat er op dat punt problemen zijn. Ik kom op het jaarverslag 2006 van de rechterlijke macht. Een toename van het aantal vreemdelingenzaken als

gevolg van de invoering van de pardonregeling zou niet vreemd zijn. In 2006 was er al sprake van een toename met 8%. De staatssecretaris heeft gezegd dat het een duidelijke regeling is. Dat neemt niet weg dat ook zij een toename van het aantal vreemdelingenzaken verwacht. Aan welke aantallen denkt zij dan?

Ik kom op het jaarbericht van het OM. Wij maken ons zorgen over de automatisering binnen het OM. Ik doel dan op het GPS. Zowel van leidinggevend als van mensen op de werkvloer heb ik vernomen dat het nog steeds niet helemaal goed gaat met dat systeem. Sterker nog, het gaat helemaal niet goed met het GPS. Nog steeds wordt eraan getwijfeld of dat geautomatiseerde systeem tijdig binnen het OM kan worden ingevoerd. Het is wel noodzakelijk dat dat gebeurt, want het Kompas-systeem heeft zijn beste tijd wel gehad. Ik verneem graag van de minister of hij verwacht dat het goed zal gaan, of dat men er nog niet aan toe is om het systeem in 2008 integraal in te voeren.

Het OM heeft in het jaarbericht een meerjarenplan gepresenteerd. Wij wachten met spanning de begroting voor dit jaar af. Het OM heeft dus een duidelijke meerjarenvisie. Is dat ook de meerjarenvisie van het kabinet? Fietsendiefstal en bestrijding van mensenhandel is niet hetzelfde. De vraag is of het kabinet en het OM op dezelfde zaken de nadruk leggen en of er sprake is van afstemming.

Ik kom op het NFI. Er is een zwartboek aangeleverd door mensen die zich nogal druk maken over de zaak van de heer Louwes. Het kabinet zal bij de politie 500 forensische assistenten inzetten voor sporenonderzoek bij inbraken in woningen en bedrijven. Dat is op zichzelf een goede zaak. De vraag is echter of ook de meer grootschalige problemen bij het NFI daarmee worden opgelost. Ik doel dan op de grote gewelds- en zedenmisdrijven en op het verkorten van de wachtlijsten.

Daarnaast wijs ik op de expertise bij het NFI op het punt van verdovende middelen. Daarover hebben wij gisteren gesproken. Zijn er nog steeds kwantiteits- en kwaliteitsproblemen bij het NFI? Mocht dat het geval zijn en blijven, moeten wij dan onze gedachten laten gaan over uitbreiding van het aantal fte's bij het NFI of over een instituut naast het bestaande? Is het NFI niet in staat om optimaal te functioneren omdat het een monopoliepositie heeft? Of is het een monopolist die te weinig mensen in dienst heeft? Het is voor ons nog niet duidelijk.

Daarom stellen wij ons enigszins terughoudend op als er zwartboeken worden gepresenteerd. Dat roept dan weer reacties op in de vorm van mailberichtjes. Mensen vinden dan dat de heer Teeven van de VVD-fractie, die de oppositierol vervult, veel te terughoudend is. Hij zou meteen een mening moeten hebben. Wij zijn ook op dit punt constructief, maar maken ons grote zorgen over het NFI.

Ik ga in op het jaarbericht 2006 van de DJI. Het plan Detentie en Behandeling op Maat is van tafel. Het gaat nu dus om het project De Nieuwe Inrichting. Zal de vermindering van de personeelssterkte gevolgen hebben voor de veiligheid van de inrichtingen? Zullen wij vaker lezen over ontsnappingen die zijn verzwegen, zoals in Zoetermeer? Ik verzoek de staatssecretaris en de minister om wat dat betreft niet terughoudend te zijn. Ik prijs de bewindslieden met het feit dat zij transparant werken en raad hen aan om dat de komende jaren vast te houden. Onze politieke opvattingen zijn weliswaar verschillend, maar wij waarderen transparantie. Aan het geheim

houden van zaken hebben wij echt een broertje dood. Als dat gebeurt, zullen wij de bewindslieden daarop aanspreken. Wij zullen dan ook minder constructief oppositie voeren. Wij maken ons zorgen over de beperkte aandacht voor repressie en de uitgebreide aandacht voor preventie. Het is goed om aan preventie te doen, maar dat moet niet ten koste gaan van de repressie. Wij zien daar knelpunten en verwachten dat die in de jaarverslagen naar voren zullen komen.

De heer **Pechtold** (D66): Mevrouw de voorzitter. Het verantwoordingsdebat van vorig jaar werd donker gekleurd door een aantal gebeurtenissen die in 2005 schokkend waren voor de justitieketen en misschien ook voor het rechtsgevoel in Nederland in totaliteit. Ik noem de Schiedammer Parkmoord, de brand op Schiphol-Oost en de ontsnapte tbs'er die vervolgens een moord beging. De Kamer heeft toen de wens uitgesproken om in 2006 verschillende verbeteringen in de organisatie door te voeren om herhaling te voorkomen. Ik vind het belangrijk om daarop in het kader van het jaarplan 2006 terug te kijken. Wat is daarvan terechtgekomen? In het jaarplan 2006 wordt terecht aandacht besteed aan het programma Versterking Opsporing en Vervolging waarover de Kamer in december 2006 uitvoerig is geïnformeerd. En er is een meerjarenplan over de versterking van het forensisch technisch onderzoek. Mijn fractie is tevreden met de vorderingen die zijn gemaakt. Zij zal de verdere uitwerking van deze verbeterplannen op de voet blijven volgen aan de hand van de door de minister toegezegde periodieke voortgangsrapportages. In dit verband noem ik ook het eindrapport van de commissie-Deetman over de kwaliteit van de rechtspraak dat eind 2006 aan de Kamer is gepresenteerd. Afgelopen maandag heb ik in de Staatscourant al een deel van de kabinetsreactie gelezen. Ik neem echter aan dat wij daarover nader zullen spreken.

Voorzitter: Joldersma

De heer **Pechtold** (D66): Ik kom op de Schipholbrand. Op bladzijde 114 heb ik gelezen dat er diverse maatregelen zijn genomen om de brandveiligheid van met name de panden met niet zelfredzame personen te verbeteren. Naast technische aanpassingen worden er maatregelen genomen op het terrein van de bedrijfshulpverlening. De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft een reconstructiefilm van de Schipholbrand gemaakt. Daarop is te zien dat er niet alleen bouwtechnische problemen waren, maar dat de vaardigheden op het terrein van de bedrijfshulpverlening van medewerkers van het penitentiaire complex cruciaal zijn. De onderzoeksraad stelt in zijn rapport dat er onvoldoende met ontruiming is geoefend en dat bewakers een cruciale fout hebben gemaakt door de deur van de brandende cel na ontruiming open te laten. Dat roept enkele vragen op. Zijn de technische aanpassingen ten behoeve van de niet zelfredzame personen inmiddels gedaan? Hoe staat het met de maatregelen die zijn genomen op het terrein van de bedrijfshulpverlening? Zijn die er na een jaar en tien maanden? Ik kom op het tbs-systeem. Naar aanleiding van de derde gebeurtenis die 2005 op justitieterrein kleurde, constateerde mijn fractie met tevredenheid dat op basis van de bevindingen van de parlementaire onderzoekscommissie

tbs een plan van aanpak is opgesteld. Daarover hebben wij zojuist al kort gesproken. Ik betreur het echter dat blijkens het jaarverslag de gemiddelde gerealiseerde tbs-capaciteit 31 plaatsen is achtergebleven bij de capacitaire taakstelling. De minister heeft al toegezegd dat dat aantal volgend jaar zal worden toegevoegd. Toch vraag ik hem nogmaals om daarop te reageren. Ik plaats een aantal kritische kanttekeningen. Het moet mij van het hart dat dit jaarverslag bol staat van zaken die onder vorige kabinetten al zijn gerealiseerd. Die worden echter wel als doelen in het beleidsprogramma gepresenteerd. Ik noem de veiligheidshuizen. In de grote steden zullen veiligheidshuizen worden gerealiseerd. Er wordt een voorbeeld genoemd uit Tilburg. In de tekst van de minister bij het jaarverslag staat echter dat er al 26 veiligheidshuizen bestaan. Hetzelfde geldt voor een groot aantal cijfers over de aanpak van de criminaliteit. Het huidige kabinet werkt toe naar streefcijfers in 2010. Het doet dat echter wel ten opzichte van 2006. Meer dan twee derde ligt dus in het verleden. Graag wil ik een reactie.

Tijdens het begrotingsdebat heeft de fractie van D66 te kennen gegeven dat zij van mening is dat de aandacht van de minister voor preventie minimaal is. Ik doel onder andere op de heroïneverstrekking aan verslaafde veelplegers. Door te investeren in preventie kan veel worden bespaard op het terrein van repressie en is er veel minder maatschappelijke schade. Zijn de investeringen in de veiligheid vanuit dit perspectief wel kosten-efficiënt? Dit brengt mij op de geweldscriminaliteit. In de Veiligheidsmonitor 2007 van het Rijk komt opvallend genoeg naar voren dat de geweldscriminaliteit ten opzichte van 2006 met ongeveer 5,5% is toegenomen. Heeft de minister een verklaring voor die stijging? Wat is er in 2006 gedaan om geweldsmisdrijven te voorkomen? De Kamercommissie voor de Rijksuitgaven stelt die vraag ook.

In het jaarverslag wordt ook aandacht besteed aan het kabinetsprogramma Jeugd Terecht, dat zich richt op de aanpak van jeugdcriminaliteit en het terugdringen van recidive. Dat programma is inmiddels gereed. Wat zijn de gevolgen van dat programma voor de recidivecijfers van jeugdigen? Deze vraag wordt ook gesteld door de Kamercommissie voor de Rijksuitgaven.

Voor de D66-fractie is het slachtoffer belangrijk. Wij zijn te spreken over de landelijke invoering van gesprekken tussen de dader en het slachtoffer waaraan in het jaarverslag aandacht wordt besteed. Ik maak daarbij wel een opmerking. Het is bekend dat mijn fractie van oordeel is dat het slachtoffer van een misdrijf moet weten wanneer de veroordeelde vrij komt. Hoe staat het met de voorgenomen uitbreiding van een dergelijke informatieplicht voor slachtoffers van geweldsdelicten? Bij punt 13.5 op bladzijde 65, de doelstelling zorg voor slachtoffers van criminaliteit, is daarover niets vermeld. Ik ga in op het aantal veelplegers met een ISD-maatregel. Dat aantal is opnieuw achtergebleven ten opzichte van de beschikbare capaciteit. In antwoord op vraag nr. 45 schrijft de minister dat bij een deel van de rechterlijke macht nog onduidelijkheid en twijfel bestaat over het programma en het zorgaanbod voor ISD'ers. Hoe is dat mogelijk? De Kamer zou over deze kwestie nog voor de zomer worden geïnformeerd. Wanneer zal dat gebeuren? Op bladzijde 50 staat dat het gaat om een onderuitputting van 3 mln.

Het zal de voorzitter en de commissie niet verbazen dat mijn volgende punt Europa is, zeker niet na gisterenavond. Ik constateer dat slechts vier bladzijden zijn besteed aan de internationale rechtsorde. Het verbaast mij dan ook niet dat de minister in antwoord op vraag nr. 102 schrijft dat er een achterstand is op het punt van de implementatie van de Europese wetgeving. Ik citeer: "De achterstand van het ministerie van Justitie is in 2006 opgelopen van een richtlijn naar vijf richtlijnen en kaderbesluiten." Mijn fractie maakt zich daarover grote zorgen. Hoe is dat mogelijk?

Ik kom op de Algemene Rekenkamer. Ook zij is niet onverdeeld positief over het jaarverslag. De Algemene Rekenkamer concludeert onder meer dat de bedrijfsvoering van het ministerie van Justitie in 2006 niet is verbeterd en dat bovendien de beleidsinformatie veel beter kan. De vaste Kamercommissie voor Justitie heeft de minister al vragen over dit onderwerp gesteld. Die zijn inmiddels door hem beantwoord. Het is opvallend dat de Algemene Rekenkamer de mening is toegedaan dat de minister onvoldoende inzicht geeft in de mate waarin hij zijn doelstellingen bereikt. Daarover hebben wij zojuist gesproken. De Algemene Rekenkamer wenst daarin meer inzicht te verkrijgen. Daarbij wordt benadrukt dat de gepresenteerde informatie voornamelijk kwantitatief van aard is en niet kwalitatief. Wat is de minister van plan te doen om de informatiewaarde van het jaarverslag te vergroten?

In het voorgaande jaarverslag bleek dat slechts bij 33% van de operationele doelstellingen concreet was aangegeven dat het beoogde resultaat was bereikt. In het jaarverslag 2006 is dat slechts 25%. Zet de minister concrete stappen om dat percentage te verhogen?

De heer **De Wit** (SP): Mevrouw de voorzitter. Wij hebben een stapel rapporten en papieren ontvangen. Het is allemaal zware kost. Een glimlach kon ik echter niet onderdrukken toen ik op bladzijde 37 in het rapport van de Algemene Rekenkamer las dat de rechter werkstraffen oplegt aan arbeidsongeschikten. De minister heeft daarop nog geen commentaar gegeven. Er valt nu en dan dus ook nog wat te lachen. Ik zal in mijn betoog onder andere ingaan op de rapporten van het OM, de rechterlijke macht en het NFI.

De zorgkosten voor de asielzoekers is een bekend probleem. Dat is vooral ontstaan na de uitglijd van minister Hoogervorst van het vorige kabinet. De zorgkosten voor de asielzoekers zouden € 10.000 per persoon bedragen. Daarover is behoorlijk wat commotie ontstaan. In 2005 en 2006 waren de zorgkosten voor de asielzoekers in de begroting precies uitgesplitst. In 2007 is dat niet meer het geval. Er is een verschil tussen het jaarverslag 2006 van het COA en de begroting 2006 van het ministerie van Justitie. Heeft de staatssecretaris enig idee hoe dat zit? Ik zie haar al wanhopig kijken. Het gaat over een bedrag van 60 mln. Desnoods zet ik een en ander op papier. Dit punt is ons aangereikt door de GGD, die zich al lang met dat probleem bezighoudt. De GGD vraagt zich af waarom er sprake is van een verschil van 60 mln. en waarom dat bedrag in 2007 niet is terug te vinden.

De staatssecretaris heeft antwoord gegeven op de schriftelijke vragen over de ambtsberichten. Er wordt gezegd dat er in de toekomst Europese ambtsberichten zullen komen en dat er met een aantal landen al wordt overlegd over een gemeenschappelijk Europees

ambtsbericht. Wat houdt dat in? Zullen de Europese ambtsberichten die van Nederland vervangen?

Ik kom op het traject De Nieuwe Inrichting. In 2006 is het plan Detentie op Maat stopgezet. De negatieve advisering door de GOR heeft daarbij een belangrijke rol gespeeld. Hoe staat het daarmee?

Ik ga in op het jaarverslag van het NFI en dat van de DNA-databank. Op bladzijde 11 van het verslag is geschreven over de kwaliteitsborging. Er wordt ook een ISO-norm genoemd. Er staat dat achteraf controles plaatsvinden op geconstateerde fouten. Geeft die norm ook voorschriften voor het voorkomen, het detecteren en het corrigeren van fouten? Onderneemt men pas actie als er achteraf fouten worden geconstateerd, of wordt er ook vooraf gecontroleerd om zo veel mogelijk fouten te voorkomen? Op bladzijde 12 staat dat veel van de fouten van het NFI van administratieve aard zijn. Dat heeft te maken met het feit dat het NFI nog veel opdrachten op papier krijgt aangereikt. Kan daaraan niet rigoreus een eind worden gemaakt? Opdrachten kunnen toch digitaal worden aangeleverd? Op bladzijde 26 staat een tekst over het opnemen van minderjarigen in de databank. Dat is een belangrijk principieel punt. In het jaarverslag is vermeld dat het OM beroep heeft aangetekend tegen de bezwaren die zijn gemaakt tegen het opnemen van minderjarigen in de DNA-databank. Wat is de visie van de bewindspersonen daarop? Er wordt altijd een beroep gedaan op het Verdrag inzake de Rechten van het Kind. In het stuk over de kwaliteitszorg staat over het NFI: "Het NFI streeft ernaar om zoveel mogelijk te werken met geaccrediteerde, dan wel gevalideerde verrichtingen."

Een onderzoeksmethode is dan een verrichting. Vervolgens staat in dat stuk: "Als een verrichting is gevalideerd, betekent dit dat wetenschappelijk is aangetoond dat de verrichting voldoet aan de eisen die men hieraan mag stellen." Hanteert het NFI dan toch nog onderzoeksmethoden waarvan wetenschappelijk niet is aangetoond dat die voldoen aan de eisen die men daaraan mag stellen? De opmerking dat men zoveel mogelijk probeert om wetenschappelijk verantwoord te werken, is heel ruim. De vraag is of daarmee niet het risico ontstaat dat er maar wat wordt verzonnen als er geen gevalideerde methoden zijn.

Afgelopen dinsdag is ons door een groep burgers een zwartboek aangeboden. Rapportage door het NFI is bijzonder belangrijk. Dat geldt met name omdat het gaat om complexe vraagstukken. In de praktijk moet men erop kunnen vertrouwen dat de rapportage deugt en dat een rechter en procespartijen zich daaraan kunnen overleveren. Dat rapport is een bijzonder belangrijk voorlichtingsmiddel. In het zwartboek wordt de Deventer moordzaak genoemd. Daarbij zijn fouten gemaakt, dat weet iedereen. In het zwartboek worden die fouten kort opgesomd. Er worden vraagtekens geplaatst bij de verantwoording en bij de zorgvuldigheid van onderzoek. Is de minister op de hoogte van die kritiek? Ik heb begrepen dat het zwartboek ook aan het ministerie van Justitie is aangeboden. Wat is zijn mening over de opmerkingen over slordig onderzoek, onzorgvuldig gebruik van materiaal, het sturen van de informatie die het OM wenst te ontvangen enzovoorts?

De heer **Teeven** (VVD): Begrijp ik het goed dat de SP-fractie op grond van het zwartboek van mening is dat alles met betrekking tot de Deventer moordzaak fout is gegaan, of bedoelt de heer De Wit te zeggen dat het

belangrijk is om aandacht te besteden aan de kwaliteit van het NFI?

De heer **De Wit** (SP): Ten aanzien van de Deventer moordzaak hebben wij ons steeds op het standpunt gesteld dat ons terughoudendheid past. De zaak is immers nog onder de rechter, namelijk de Hoge Raad. Er is immers weer een herzieningsverzoek ingediend. Het gaat mij erom dat er ten aanzien van de Schiedammer Parkmoord kritiek is geleverd en ook in het zwartboek. Bovendien werden wij door een uitzending van Nova geconfronteerd met het feit dat het hart en andere lichaamsdelen van iemand zijn zoekgeraakt. Het is een bijzonder vervelend onderwerp. Er zijn dus drie zaken waarop kritiek is geuit. Die komt erop neer dat er niet zorgvuldig wordt gewerkt en dat het wetenschappelijk gehalte enigszins te wensen overlaat. Het betreft gedateerde zaken. Met nadruk zeg ik dat wij ons daarmee op dit moment niet moeten bemoeien, maar dat neemt niet weg dat die kritiek bij mij de vraag oproept of de minister daarover iets kan zeggen.

Op bladzijde 31 van het jaarverslag van het OM staat: "Gelukkig hebben gewone burgers in Nederland weinig last van de georganiseerde misdaad." Ik vraag mij af of dat niet een overtrokken conclusie is. Er is immers sprake van mensensmokkel, georganiseerde en gedwongen prostitutie en gok- en drugsverslaafden. Op bladzijde 40 staat een interessante column van professor Buruma. Hij schrijft daarin over zijn commissie. In dat stuk staat: "Wij hebben naar aanleiding van de Schiedammer Parkmoord die commissie uiteindelijk ingesteld." Hij uit kritiek op de herzieningsprocedure. Ik citeer: "De herzieningsprocedure is op bepaalde punten te streng en die biedt niet voldoende mogelijkheden. Het OM reageert ad hoc op gebeurtenissen als de Schiedammer Parkmoord. De werkwijze wordt aangepast door meer op te schrijven en meer te evalueren. Hiermee worden meer mensen verantwoordelijk gemaakt voor de uiteindelijke beslissing. Dit doet afbreuk aan het werk van de officier van justitie en dat van de advocaat-generaal. Niemand weet hoe het anders of beter zou moeten." In het kennismakingsoverleg met de bewindslieden heb ik dat punt ook aan de orde gesteld. Wij zitten met een gevoel van onvrede over bepaalde uitspraken. Professor Buruma zegt nu zelf dat wij misschien moeten inzetten op de herzieningsprocedure. Hij weet echter niet hoe dat moet gebeuren. Ik zou een aanduiding kunnen geven, namelijk het verruimen van de herzieningsmogelijkheden. De minister heeft de vorige keer geen antwoord op mijn vraag gegeven. Hij heeft verwezen naar de evaluatie van professor Buruma. Ik ben toch benieuwd naar de opvatting van de minister. Ik kom op het jaarverslag van de rechtspraak. Er wordt geschreven over het optrekken van de competentiegrens naar € 10.000. Ik neem aan dat dat een voornemen is dat nog in een wet moet worden gegoten en dat het dus nog mogelijk is om daarover te spreken. Mijn vragen daarover zal ik bewaren voor dat debat. Bladzijde 42 heeft betrekking op de motivering van de vonnissen. Er wordt opnieuw verwezen naar het bekende proefproject in Breda waarmee heel veel positieve ervaringen worden opgedaan. Mijn vraag daarover sluit aan bij het verhaal van professor Buruma. De motivering is cruciaal om ervoor te zorgen dat vonnissen in de samenleving en door een verdachte beter worden aanvaard. Waarom

gebeurt dat niet in het hele land? Wat is de bedoeling van de minister?

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Voorzitter. Ook ik dank mijn collega Van Vroonhoven voor haar inleiding op de technische onderdelen van deze discussie. Ik sluit mij aan bij haar zorgen, zeker als het gaat om de transparantie, de doelstellingen, de streefcijfers en dergelijke, waar de Rekenkamer flink wat kritiek op heeft geuit. Ik hoop van harte dat er in de komende jaren verbeteringen te zien zullen zijn, want wij hebben de afgelopen jaren regelmatig dezelfde klacht naar voren moeten brengen. Nederland is veiliger geworden, is de eerste conclusie die je kunt trekken uit de jaarverslagen die vandaag voorliggen, maar gezien de dagelijkse berichten lijkt het daar soms niet op. Dat neemt niet weg dat dat wel het geval is. Er is een stabilisatie van de jeugdcriminaliteit, wat volgens de jaarverslagen komt door de verbeterde aanpak en door maatwerk. Ik hoop van harte dat er in de komende jaren nog betere resultaten zijn te verwachten. Problematisch is wel de stijging in geweldscriminaliteit: 5,5%. Deze vorm van criminaliteit beïnvloedt de lichamelijke integriteit, dus het gevoel van veiligheid, sterk. Ik maak mij grote zorgen over deze stijging. Hoe komt het dat de maatregelen op dit punt niet effectief zijn gebleken? Uit de schriftelijke antwoorden heb ik begrepen hoe het geld is verdeeld als het gaat om het voorkomen van criminaliteit onder jonge allochtonen in de grote steden. Ik zag daarbij wel grote verschillen tussen de steden. Op welke criteria zijn die gelden toegekend, en hoe wordt de effectiviteit van dit soort middelen gemeten? Ik sluit mij aan bij de vragen die zijn gesteld over het jeugdrecht en de doelstellingen. Mijn fractie is redelijk tevreden met de ontwikkelingen bij het OM en de rechterlijke macht. Beide organisaties leveren duidelijke prestaties, en op veel fronten hebben wij te maken met een verhoogde instroom van strafzaken. Ik vraag wel aandacht voor kinderporno, waar de instroom is gekelderd van 500 in 2005 naar 383 in 2006. Nu komt het aantal zaken uit 2006 overeen met de omvang van 2003 en 2004, maar de vraag blijft of er wel voldoende menskracht bij het KLPD en het OM voorhanden is om dit verschijnsel daadkrachtig te bestrijden. Vorig jaar bleek al dat het KLPD wat ons betreft een verwaarloosbaar aantal rechercheurs op kinderporno heeft zitten, dat volgens mijn fractie echt moet worden uitgebreid. Bovendien bereiken mij over eerwraak signalen dat de uitrol van de verschillende proefprojecten op dit gebied achterwege blijft, en dat in veel korpsen volstrekt geen kennis aanwezig is op dit terrein. Wij vinden dit een ernstig feit. Misschien kan een aantal zaken die deze week in het nieuws zijn geweest, hieruit worden herleid. Ik kom toe aan het NFI, dat zijn werkzaamheden verricht in het brandpunt van de publieke en de politieke belangstelling. Vanzelfsprekend stelt dat hoge eisen aan de betrouwbaarheid van het werk, en aan de wijze waarop wordt gecommuniceerd. Wij zien namelijk dat technische, forensische en DNA-onderzoeken steeds belangrijker worden, en dat daaraan steeds hogere verwachtingen worden gekoppeld. De afgelopen jaren hebben wij regelmatig signalen gekregen over de langere wachttijden, signalen die er nog steeds zijn. Graag een reactie van de minister hierop. Naar aanleiding van de Schiedammer parkmoord is een meerjarenplan versterking forensische opsporing naar

voren gebracht. Prima, zeer belangrijk! Maar ik vraag mij af of dit voldoende zal zijn, waarvoor ik al eerder aandacht heb gevraagd. Het kabinet is van plan in de komende tijd 500 extra forensische assistenten in te schakelen. Hartstikke mooi, maar zij gaan zich vooral richten op winkel- en particuliere diefstal, en niet op de ernstige levensdelicten, waarover juist publiek tumult bestaat. In hoeverre zorgt het meerjarenplan voor voldoende verbetering? Mijn fractie heeft grote zorgen over het organiseren van de tegenspraak. De aanbeveling van de commissie-Posthumus was heel duidelijk: de positie van de verdediging in het proces moet worden verbeterd, zeker gezien het feit dat de verdediging sterk afhankelijk is van het OM voor het verrichten van extra DNA-onderzoek. Op dat gebied kunnen geen stappen worden genomen. Graag een reactie van het kabinet op de vraag of dat toch niet mogelijk is, gezien het feit dat het NFI in het brandpunt van de belangstelling blijft staan, niet alleen door louter positieve berichten. In Nova verscheen deze week een bericht over vermeende slordigheden bij de bewaring en teruggave van allerlei stoffelijke resten, wat zeer pijnlijk en verdrietig is voor de betrokkenen. In die uitzending werden behoorlijk zware beschuldigingen naar voren gebracht, namelijk dat er geld was geboden. Ik ga ervan uit dat dat niet klopt, maar ik hoor dat graag van de minister. Het is namelijk van groot belang om bij dit soort zaken helderheid te scheppen, en ervoor te zorgen dat NFI en ministerie van Justitie niet met dit soort beschuldigingen "op hun nek blijven zitten".

In het zwartboek wordt een beeld geschetst van een vermeend tekortkomend OM. Het lijkt mij goed dat de minister daar kort op ingaat, gezien het maatschappelijk belang van deze zaak. Er zijn berichten verschenen over vermeende tekortkomingen bij het behandelen van melding en aangifte bij politie en justitie, als het gaat om het voorkomen van misdrijven. Wij hebben deze week de dood van een 24-jarige vrouw gezien, op station Alkmaar vermoord door haar ex. Daar blijken al twee aangiftes te zijn gedaan. Eerder was er de zaak van de tweede Exloërmond, waarbij eerder aangifte zou zijn gedaan tegen de moordenaar. Ik ben zelf helaas betrokken geweest bij een verkrachting, waarbij ook meerdere malen aangifte zou zijn gedaan, en waarmee ogenschijnlijk onvoldoende is gebeurd. Dit zijn zaken die een zeer grote invloed hebben op het rechtsgevoel van slachtoffers en van burgers in Nederland. Eerder is aangekaart dat meldingen onterecht niet in behandeling zouden worden genomen als aangiftes. De minister heeft daarop gezegd dat dat niet het geval is, en dat elke melding wordt behandeld als een aangifte, maar de vraag is of dat echt zo is. Kan de minister daar nader op ingaan? Wij hebben de afgelopen jaren het systeem van prestatiecontracten bij de rechterlijke macht en de politie ingevoerd, waarbij aan allerlei streefcijfers moet worden voldaan. Eerder heeft mijn fractie aangegeven, zorgen te hebben dat daardoor preventie onvoldoende prioriteit krijgt. In hoeverre kan er onderzoek worden gedaan naar de overwegingen die spelen bij aangifte, over het wel of niet doorsturen naar het OM? Ik vermoed dat daarbij problemen om de hoek komen kijken.

Ik sluit mij aan bij de vragen van de heer De Wit over de evaluatie van de zorgkosten. Er is een halvering van het budget, maar er zijn maar 25% minder bezettingen, wat mij problematisch lijkt. Dat zou namelijk betekenen dat asielzoekers minder ziek mogen worden, en dat lijkt mij

niet de bedoeling. Ik hoop dat de staatssecretaris daarop een toelichting kan geven die helderheid biedt. Verder heb ik de vraag, waarom de post opvang niet op dezelfde manier kan worden uitgesplitst als de voorgaande jaren, gelet op de verwarring die is ontstaan. GroenLinks heeft al een paar keer gepleit voor lagere legeskosten, of in ieder geval voor een teruggaan naar het systeem uit 2002. Nederland loopt in dit opzicht helaas uit de pas, en legt veel mensen en gezinnen onterecht hoge leges op. In het jaarverslag staat dat het onderzoek van de Rekenkamer over de leges niet op korte termijn kan leiden tot lagere leges. Op welke termijn dan wel, zeker gezien het feit dat de problemen die de Rekenkamer aankaart nog lang niet voorbij zijn? Gezien de barre berichten die ons bereiken over fatale incidenten op Malta, vraag ik hoe het nu precies staat met de hulp en middelen die vanuit Nederland aan Frontex worden toegekend. Ik kreeg het signaal dat niet alle toegezegde hulp en middelen al ter plaatse zouden zijn. Graag een reactie van de staatssecretaris hierop.

De heer **Wolfsen** (PvdA): Voorzitter. Ik dank collega Van Vroonhoven, die als rapporteur optrad, wat ons zeer goed is bevallen. Als zij volgend jaar opnieuw wordt voorgedragen, zal ik die voordracht onmiddellijk steunen. Verder sluit ik mij aan bij de dank voor degenen die de jaarverslagen hebben geschreven. Wie nog niet zijn bedankt, zijn de mensen die het werk hebben verricht dat in de jaarverslagen wordt beschreven. Ik doe dat bij dezen.

Ik begin met het jaarverslag van DJI, en wel bij de reorganisatie van die dienst. Vorig jaar was daar veel commotie over, waarover wij weinig terugkijken in het jaarverslag. De minister van Justitie heeft het buitengewoon wijze besluit genomen om de hele reorganisatie stil te leggen. Halverwege dit jaar schijnen wij op de hoogte te worden gesteld van de voortgang. Wat is de stand van zaken en hoe zit het met het ziekteverzuim bij DJI? Verder is de aansluiting tussen DJI en de terugkeer van mensen in de samenleving belangrijk. Ik heb gelezen dat er inmiddels al 190 maatschappelijk werkers zijn die daarvoor zorgen, maar dat er nog maar 240 gemeenten zijn die echt een coördinatiepunt binnen hun grenzen hebben. De overgang van vast naar vrij is erg belangrijk. In het akkoord met de VNG is afgesproken dat alle nazorg naar de gemeenten gaat, wat ik begrijp, maar vanuit Justitie moet ervoor worden gezorgd dat alle Nederlandse gemeenten een aanspreekpunt hebben. Wat gaat de staatssecretaris daaraan doen? Hulde voor de gang van zaken rond de tbs, die verbeterd blijkt te zijn. Maar ik ben wel benieuwd naar een voortgangsbericht. Ik kom toe aan het jaarverslag van het OM. Ik heb zelf het idee dat de kramp er een beetje af is, wat ik een prettige constatering vind. Er is bijna geen "tak van sport" waar zoveel belangstelling voor is, maar het is nog vervelender als daar defensief wordt gereageerd. Dat is grotendeels verdwenen. Het jaarverslag van het OM geeft daar blijk van: "Weinig tekst en kleurstellingen die zo min mogelijk de aandacht trekken, daarvan wijken wij dit jaar bewust af. Het OM is een boeiende organisatie, die ook in 2006 tal van belangrijke activiteiten heeft ontplooid. Ons verhaal mag gerust gelezen en gezien worden." Dat is een prettige assertiviteit, die mijn fractie zeer goed bevalt. Er gaan dingen mis, waar niets mis mee is, maar als daar op deze manier op wordt gereageerd, is dat prettig. Ik hoor dezelfde signalen over

het GPS: dat loopt in de praktijk niet goed. Ik hoor graag van de minister wat de stand van zaken is, inclusief het kostenaspect. Volgens mij loopt dat redelijk uit de hand. In het jaarverslag wordt veel gesproken over de coldcases-teams, een goede ontwikkeling. De hoofdofficier in Rotterdam vindt echter dat die teams soms oude zaken oplossen waarbij nieuw bewijs naar boven komt. Hij ziet de herzieningsprocedure graag veranderd, bij welk verzoek ik mij aansluit. Ik vind niet dat het OM eindeloos moet herkansen, maar de huidige herzieningsprocedure behoeft wel verbetering. In zeer bijzondere zaken, waarin nieuw bewijs op tafel komt, zou heropening moeten kunnen plaatsvinden. Wat vindt de minister van de cri de coeur van de hoofdofficier, en hoe gaat dat verder?

De heer **Teeven** (VVD): Dat klinkt onze fractie als muziek in de oren. Je zou bijna zeggen: het CDA kan niet achterblijven! Maar vindt u ook niet dat, als een gewelds- of zedenmisdrijf na bijvoorbeeld vijf jaar niet is opgelost, dit landelijk moet worden behandeld?

De heer **Pechtold** (D66): Ik ben geen jurist, maar ik heb ooit bij mijn Latijnse lessen over het principe van ne bis in idem gehoord. Daarmee wordt mijn rechtsgevoel beantwoord. Ik hoorde laatst op de radio de heer De Roos hetzelfde zeggen: natuurlijk, er is een enorme druk op ons systeem om kansen te benutten. Ziet de PvdA het gevaar niet in dat het principe van ne bis in idem daarmee geweld wordt aangedaan?

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Gaat de heer Wolfsen volledig mee in wat de heer De Wit naar voren bracht over de rechten van verdachten?

De heer **Wolfsen** (PvdA): Het landelijke team van de heer Teeven lijkt mij een wijze suggestie. Het kan voorkomen dat mensen zich jarenlang ingraven in een bepaald opsporingsonderzoek, en dan kan het heel louterend werken als een zaak wordt overgedragen aan een andere regio, of aan een landelijk team. Die suggestie steun ik dus zeer. Wij hebben in het strafrecht goede beginselen, zoals ne bis in idem. Die beginselen moeten wij hoog houden, maar de herzieningsprocedure is er niet voor niets. Ik zeg het voorzichtig, want ik vind dat de uitzonderingen de regel bevestigen. Ik vind de herzieningsprocedure te strak: als nieuwe deskundigen op basis van oude feiten tot een voortschrijdend inzicht komen, kun je op dit moment niet herzien, en dat vind ik niet goed. Als het om levensdelicten gaat, kun je de balans misschien iets meer verleggen. Ik ben dus voor aanpassing van de herzieningsprocedure, als het gaat om strafherziening voor mensen die zijn veroordeeld, maar ook als het gaat om mensen die zijn vrijgesproken, waarna er later belangrijke nieuwe feiten boven tafel komen. Dan moet het OM aan de Hoge Raad kunnen vragen, de zaak opnieuw te mogen aanbrengen. Als een zaak voor de zitting buiten vervolging zou zijn gesteld, is die mogelijkheid er ook. Ik keer terug bij het jaarverslag van het OM. Er is geen aandacht voor de civiele taken van het OM. Kan de minister daar eens iets over zeggen? Moeten die taken misschien weg, of moet het worden opgelijnd? Als het laatste het geval is, moet dat in het jaarverslag staan. Met geweld moeten wij voorzichtig zijn, want ik hoor goede berichten over politie en OM als het gaat om

huiselijk geweld. Mensen doen makkelijker aangifte, wat wel leidt tot een hoger cijfer voor geweld. Laten wij dat dus niet negatief waarderen.

Het volgende jaarverslag is dat van het NFI. Wat is de stand van zaken rond het inlopen van de achterstanden? Op pagina 26 staat iets over familial searching. Ik begreep de hartenkreet van het NFI niet helemaal, dat stelt dat medewerkers van het NFI in allerlei morele dilemma's verzeild kunnen raken. Ik zag dat als een soort oproep voor verheldering aan de wetgever. Graag een reactie. Verder is er de laatste tijd veel discussie over het doen van grote DNA-onderzoeken. Wil de minister daar nog iets over zeggen?

Ik sluit af met het jaarverslag over de rechtspraak. Ook daar wordt helder beschreven, hoeveel er is gedaan. 2006 is in vergelijking met 2005 redelijk stabiel: alles is in evenwicht, er verandert heel weinig. Ik heb vorig jaar een vraag gesteld over artikel 12-strafvorderingszaken, waarop ik geen antwoord heb gekregen. Ik herhaal de vraag daarom dit jaar. Verder wordt geen aandacht besteed aan de insolventiepraktijken, waarover wij veel klachten horen. Waarom is daarover in dit jaarverslag zo weinig te lezen? In het jaarverslag over de rechtspraak wordt geklaagd over het feit dat het OM te weinig zaken aanlevert bij de rechtbanken. Graag een reactie daarop. Ik neem aan dat wij binnenkort wat breder over de rechtspraak gaan spreken, als het gaat om het kabinetsstandpunt over het rapport van de commissie-Deetman. Wanneer verschijnt dat?

Het eigen vermogen van de rechtspraak loopt sterk op. Hoe verhoudt zich dat tot de grote behoefte aan snelle rechtspraak? Zo'n belangrijk instituut als de rechtspraak moet een soort afspiegeling vormen van de samenleving, wat in de praktijk nog niet het geval is. Je proeft wel dat men er meer aan wil doen, maar wat gebeurt daaraan door het ministerie? Ten slotte nog iets over het verschil tussen meldingen en aangiften. Ik heb daar een vraag over gesteld, waarop de minister antwoordde dat dat niets uitmaakt. Mijn vrij recente ervaringen uit de praktijk zijn echter anders. Ik heb een voorbeeld gehoord van een groepsverkrachting, waarbij bleek dat de zaak wel was gemeld, maar dat de politie er niets aan had gedaan, omdat er alleen maar een melding, en geen aangifte is gedaan. Daar gaat een volstrekt verkeerd signaal van uit.

De heer **Teeven** (VVD): Denkt u dat het niet-aanleveren van zaken bij de rechterlijke macht zijn oorzaak onder meer vindt in het plan versterking opsporing en vervolging, dat nu bij het OM wordt geïmplementeerd?

De heer **Wolfsen** (PvdA): Ik zie geen oorzakelijk verband.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Minister **Hirsch Ballin**: Voorzitter. Dank voor de opmerkingen die door verschillende leden zijn gemaakt over de algemene aanpak. Het is eigen aan Justitie dat het altijd over lastige, voor mensen belangrijke vraagstukken gaat. Justitie is een grote organisatie, waar inclusief de rechterlijke macht zo'n 38.000 mensen werken. De heer Wolfsen was zo vriendelijk te zeggen dat er natuurlijk fouten worden gemaakt; in die geruststellende wetenschap staan wij iedere dag op. Als er 38.000 mensen werken, kun je ervan uitgaan dat er iedere dag wel ergens een fout zal worden gemaakt. Hopelijk zijn

dat er niet te veel, en zijn ze niet te ernstig, en als het gebeurt, proberen wij daarvan te leren en het te beperken, en vooral proberen wij openheid aan te moedigen. Dat betekent onder ogen zien wat er is gebeurd. Er zijn fouten die behoren tot wat nu eenmaal gebeurt, er zijn fouten die behoren tot wat niet had mogen gebeuren, er zijn dingen die te maken hebben met het feit dat het allemaal mensenwerk is, en er zijn dingen waaruit op een wat meer structurele manier lering wordt getrokken. De staatssecretaris en ik proberen uit te dragen dat wij het graag horen als iets niet goed is gegaan, zodat wij daarvan kunnen leren. Over een langere periode bekeken kan ik met dankbaarheid constateren dat dit wordt herkend. Er werd gezegd dat de kramp eraf is, en dat meer bereidheid is om dingen onder ogen te zien. De heer Teeven zei dat wij er dankbaar voor zijn als dingen onder de aandacht worden gebracht, wat allemaal kan bijdragen aan een verdere verbetering. Wat mij verder opvalt, is dat er veel meer dan vroeger een werkwijze is dat als zich iets vervelends voordoet, dit wordt gemeld, zodat wij ervan op de hoogte zijn, wat moet worden gevolgd door een bespreking, waarmee wordt geprobeerd te leren van wat goed gaat. Neerwaartse gevalsvergelijking is een manier om mensen die in de put zitten te helpen eruit te komen. Als je daaruit wilt komen, is het goed om een ladder neer te zetten die leidt naar het niveau van de benchmarking. Ik maakte net een vergelijking toen er wat opmerkingen waren gemaakt over wat er nog niet goed was op het punt van de verantwoording bij de andere ministeries. Ik vond het net iets te pretentieus om te zeggen: laten zij Justitie dan gebruiken voor hun benchmarking. Wij kunnen constateren dat heel veel dingen goed verlopen, zonder dat wij daarmee de illusie hebben dat het allemaal foutloos of perfect is. Wij waarderen de sfeer waarin kan worden gewerkt met de mensen binnen het ministerie. Ik vond het buitengewoon plezierig dat er van de kant van de commissie complimenten werden uitgedeeld aan degenen die ons daarin terzijde staan. Ook ik ben blij dat het jaarverslag van het OM in deze stijl is opgezet, inclusief de columns. De jaarberichten horen ondergeschikt te zijn aan de verantwoording. Zij dienen ook de openbaarheid over wat is bereikt. Dit alles dient het jaarverslag. Mevrouw Joldersma stelde een vraag over de kansspelen. Zij vroeg of wij op dat punt voldoende bedacht zijn op nieuwe ontwikkelingen. Ik denk het eigenlijk wel. De kwestie van de internetkansspelen heeft aanleiding gegeven tot een wetsvoorstel, dat nu al een tijdje bij de Eerste Kamer ligt. Het pokeren kreeg gisteren plotseling aandacht, toen de commissie van toezicht op de kansspelen een suggestie deed om het dan maar te legaliseren, conform wat is gebeurd met bingo. Ik was daar niet zo enthousiast over, maar er wordt dus wel over gesproken. Bij pokeren is een legaal aanbod geregeld, en er is niets tegen pokeren in familie- en vriendenkring. Het is duidelijk dat het pokeren erg populair is. Ik denk dat wij op dat punt alert moeten zijn. De ambtenaren die nu werkzaam zijn op het terrein van de integratie worden "overgedragen" aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie, waarmee zij deel gaan uitmaken van het ministerie van VROM. Het is wel even wennen dat VROM ook integratie omvat, maar ik heb nog geen voorstellen voor naamswijziging van dat ministerie gehoord. Zij werken nu voor mijn collega Ella Vogelaar, en hun postadres is voorslagnog Schedeldoeks-

haven 100. Dat ligt anders bij Jeugd. Voor zover ambtenaren werken op het terrein van jeugdbescherming, doen zij dat onder de verantwoordelijkheid van de minister voor Jeugd en Gezin, maar zij blijven ambtenaren van Justitie. Dat is in overeenstemming met de formule in het coalitieakkoord voor programma-ministers die een programma beleidsmatig aansturen, en daarbij begrotingsverantwoordelijkheid krijgen, terwijl die ambtenaren niet uit huis hoeven te worden gezet. De Raad voor de Kinderbescherming blijft, als het gaat om de strafrechtelijke taken, vallen onder mijn verantwoordelijkheid, en als het gaat om de taken ten behoeve van de jeugdbescherming verrichten zij die taken ten behoeve van mijn collega Rouvoet.

Mevrouw Joldersma stelde een vraag over het erkenningsstelsel van sancties. Nee, dat moet inderdaad niet te theoretisch worden. Het gaat om de beoordeling van de effectiviteit van het sanctiearsenaal. De erkenningscommissie heeft een onafhankelijke positie, en beoordeelt of de onderbouwing voldoende solide is, waar wetenschappelijk onderzoek bijhoort. Onlangs is er verslag uitgebracht over een aantal uitgevoerde erkenningsprocedures, waaruit blijkt dat het heel dicht bij de praktijk zit.

Ik kom toe aan de geestelijke verzorging voor gedetineerden, een onderwerp waarmee de staatssecretaris en ik samen bezig zijn. Dit is geregeld in de Penitentiaire beginselenwet. De directeur van de instelling draagt hier zorg voor, en er zijn vanuit alle overtuigingen geestelijk verzorgers beschikbaar. De eredienst wordt verzorgd, er worden individuele gesprekken gehouden en er wordt ook bij de voeding rekening gehouden met de geloofs-overtuiging. Mevrouw Joldersma sprak over het NFI. Wij hebben natuurlijk alle reden, veel aandacht te besteden aan het NFI. Het is belangrijk, aangezien het dé instelling is op dit terrein, al zijn ook andere bedrijven op dit gebied werkzaam. Er is discussie over de gevallen waarin iets niet goed is gegaan. Jaar in jaar uit heeft het NFI de accreditatie ontvangen van de Raad voor accreditatie. Uit de verslagen blijkt dat de zaken die niet goed zijn gegaan in promillages worden uitgedrukt, wat overigens niet betekent dat ik dat onbelangrijk vind, want er hangt wel veel van af. De betrouwbaarheidsgraad van het NFI bij de uitvoering van onderzoeken moet zeer hoog liggen. Er komt binnenkort een nieuwe algemeen directeur, met wie ik voorafgaand aan de aanvaarding van zijn functie een gesprek heb gehad. Hij is zich er ten volle van bewust dat hij een heel zware verantwoordelijkheid op zich neemt. Men is bij het NFI bezig om lerende van de ervaringen dingen zo nodig te verbeteren. Tegelijkertijd waarschuw ik de dingen niet zwaarder voor te stellen dan ze zijn. Natuurlijk, er wordt ook naar het zwartboek gekeken. Het spitst zich vooral toe op de discussie die nog gaande is rond de Deventer moordzaak, maar dat is niet het enige. Daar moet de Hoge Raad zich overigens nog over uitspreken.

Niet-gevalideerde methodes worden alleen gebruikt als laatste redmiddel om sporen en DNA-profielen te kunnen veiligstellen. Het gaat dan om methodes die al wel in de literatuur zijn beschreven, maar die niet routinematig door het NFI worden gebruikt. In de rapportage wordt door het NFI dan ook aangegeven of het gaat om een geaccrediteerde of gevalideerde methode, dan wel een methode in de situatie die ik net aanduidde, zodat ook de rechterlijke macht dit naar waarde kan schatten.

De heer De Wit heeft verder gevraagd naar de ISO-norm voor kwaliteitsborging. Die omvat onder andere de beschrijving van alle processen en procedures die worden gevolgd. Ook zijn er eisen ten aanzien van de opleiding en de medewerkers. Het kwaliteitssysteem is er primair op gericht om fouten te voorkomen. Daarnaast is er een verplichting om fouten te analyseren en om van fouten te leren, teneinde op basis daarvan de processen verder te verbeteren.

Bij verplichte DNA-afname wordt geen wettelijk onderscheid gemaakt tussen meerderjarigen en minderjarigen. De afname bij minderjarige veroordeelden en verdachten van celmateriaal voor DNA-onderzoek acht ik niet in strijd met de beginselen van het Internationaal verdrag inzake de rechten van het kind. De uitspraken die de rechtbanken onlangs hebben gedaan in het kader van de uitvoering van DNA-onderzoek bij veroordeelden geven ook naar ons inzicht geen aanleiding om andere conclusies te trekken.

Op de vraag van mevrouw Azough over het zwartboek van de heer De Hond ben ik eigenlijk al ingegaan in antwoord op de vraag van de heer De Wit over de maatregelen die genomen zijn bij het NFI om de kwaliteit te kunnen waarborgen.

Er is ook gewezen op het drama rond de dood van Denise Schouten. Ik kan melden dat ook dit de volle aandacht heeft. Ik kan er op dit moment nog geen conclusies aan verbinden maar men kan er verzekerd van zijn dat dit absoluut niet aan de aandacht ontsnapt.

Uiteraard zal ik de Kamer informeren zodra er conclusies kunnen worden getrokken.

Er is inderdaad sprake van een werkvoorraad, vooral omdat er in 2006 onverwacht veel opdrachten aan het NFI gegeven zijn. Dat staat ook in het jaarverslag van het OM. Vandaar dat aandacht is besteed aan automatisering van werkprocessen en personele uitbreidingen. Dit leidt uiteraard niet van de ene op de andere dag tot het verdwijnen van die werkvoorraad. Het ergste is wel voorbij, maar er moet nog meer worden gedaan. De doelstelling is dat eind 2008 sprake is van een werkvoorraad voor 35 dagen.

Mevrouw Joldersma heeft gesproken over de veiligheidshuizen. Ik denk dat er op dat punt enig misverstand is.

Op een campus kun je wel wonen maar in een veiligheidshuis niet. Mobiele veiligheidshuizen kan ik mij ook moeilijk voorstellen. Een veiligheidshuis is een institutie die huisvesting biedt in de zin van kantoren en vergaderruimte om over gevallen te spreken die aandacht vergen, hetzij van politie en justitie, hetzij van andere diensten, bijvoorbeeld in de sfeer van onderwijs. Dat laatste is een uitbreiding die is opgenomen in het beleidsprogramma. In de huidige formule is het namelijk ongebruikelijk om er ook onderwijs bij te betrekken. Wij streven inmiddels naar verbreding van de taken van de veiligheidshuizen naar de sfeer van de preventie.

Preventiehuis is een term die in dit verband is gebruikt door mijn vroegere collega Cyrille Fijnaut die de aanzet heeft gegeven voor het concept van de veiligheidshuizen. Het is een werkverband waarin verschillende diensten, zoals politie, justitie, jeugdbescherming, geestelijke gezondheidszorg, gemeenten en leerplichtambtenaren en in de toekomst ook onderwijs, met elkaar spreken over de situaties die ze tegenkomen, in het bijzonder over de gevallen waarin iets moet worden gedaan, ook om te voorkomen dat er een gat valt tussen het strafrechtelijk ingrijpen en het helemaal niets doen of het laten bij een

bemoedigend woord van iemand die toevallig met de betrokkene in contact is gekomen. Dat gat willen wij dichten. Daarvoor zijn de veiligheidshuizen ook bedoeld. Verder is de wens geuit om nog wat meer te zeggen over het programma Bruikbare rechtsorde. Dat programma is niet van de baan. Het bevat inderdaad onderdelen die nu nog niet in behandeling zijn. Ik geef een voorbeeld. Een paar weken geleden is een commissie onder voorzitterschap van prof. Van de Donk ingesteld die zich bezig houdt met het uitdragen van de kernwaarden van de rechtsstaat. Dat is een uitvloeisel van genoemd programma. Als de commissie heeft gerapporteerd, komt daar weer een vervolg op. Met het punt van de vermindering van de lastendruk, dat zit verscholen in pijler zes van het beleidsprogramma, houden wij ons bij Justitie wel degelijk bezig. Ik noem als voorbeeld de toepassing van XBRL die speciaal voor rapportage en wettelijke verplichtingen van betekenis is, niet alleen voor het bedrijfsleven maar ook voor maatschappelijke organisaties. Ook dit maakt deel uit van onze werkzaamheden. Ook daarop wordt geduid in een van de blokjes van pijler zes van het beleidsprogramma. Hetzelfde geldt voor de maatschappelijke onderneming. De Kamer kan er dus echt van verzekerd zijn dat niets daarvan aan onze aandacht ontsnapt, ook al moeten wat betreft het werkteerein van Justitie sommige dingen gezocht worden in pijler vijf, pijler zes of pijler twee.

Het Geïntegreerd Processysteem Strafrecht (GPS) wordt zorgvuldig voorbereid. In een van de columns van het zwaar geïllustreerde beleidsprogramma van het OM zegt Helen Verheul dat dankzij het testen GPS gebruikersvriendelijk wordt. Natuurlijk is het een lastig proces, daar wil ik absoluut geen doekjes om winden. De directeur-generaal Rechtspleging en rechtshandhaving is er als intern verantwoordelijke voor dit proces, ook intensief mee bezig. Wij weten allemaal dat processen van automatisering bij de overheid vaak veelomvattend zijn. Dat geldt zeker voor het GPS. Op 12 december heb ik de Kamer daarover nog een brief gestuurd. Het systeem zal stapsgewijs in praktijk worden gebracht. Zoals ook blijkt en erkend wordt door het OM, zal er meer oriëntatie zijn op het gebruik. Het is nog steeds onze bedoeling om bij meerdere pakketten aan het eind van het jaar GPS tot invoering te brengen. Na gebleken goed functioneren zal verdere implementatie plaatsvinden. Uiteraard in het besef dat tijd en kosten altijd lastige factoren zijn bij grote omvangrijke overheidsautomatiseringsprojecten, wordt er hard aan gewerkt om het zo goed mogelijk te laten verlopen.

Dan het meerjarenplan OM. De visie van het OM komt overeen met mijn visie als het gaat om de belangrijke dingen van het beleid. Het College van procureurs-generaal is ook intensief betrokken geweest bij de opstelling van het beleidsprogramma en bij de afspraken over de nieuwe systematiek die over de politie zijn gemaakt tussen mijn collega van BZK en mij. Het nieuwe veiligheidsprogramma bouwt voort op het lopende veiligheidsprogramma. Dat is ook van meet af aan de bedoeling geweest en is ook zo omschreven in het coalitieakkoord.

De toename van geweldscriminaliteit is een ergerlijk en lastig aspect van de ontwikkeling van de criminaliteit. Die toename blijkt ook uit de verschillende statistieken, rapporten en onderzoeken van het SCP en derden zoals het Algemeen Dagblad. Over het geheel genomen is de tendens zonder meer positief maar is de gewelds-

criminaliteit kennelijk een heel lastig onderdeel in het terugdringen van de criminaliteit. Dat is een van de redenen waarom in het beleidsprogramma, pijler vijf, de nadruk is gelegd op een meer op de persoon gerichte aanpak. Gewelddiscriminaliteit en andere vormen van criminaliteit waarbij op de persoon van de verdachte/dader betrokken factoren een belangrijke rol spelen, vergen ook een andere methodiek van bestrijden. De recidivemonitor is de bron van de gegevens op dit terrein.

De kosteneffectiviteit van investeringen in de preventie is afhankelijk van een aantal factoren, zoals de methode, het delict, de doelgroep en de omgeving. In het algemeen is de persoonsgerichte aanpak het meest effectief maar deze aanpak kost tijd en meer geld dan de situationele aanpak. Die aanpak kan weliswaar snel worden gerealiseerd maar ik voeg er wel aan toe dat de persoonsgerichte aanpak begeleiding vraagt en psychiatrische, psychologische en therapeutische elementen omvat. Soms is er ook sprake van integratie in het arbeidsproces en het herstel van omgevingsfactoren voor een betrokkene. Wat betreft de effecten van dat soort preventie gaat het noodzakelijkerwijs heel vaak om de lange termijn.

Voor het werkterrein van Justitie is Europa extreem belangrijk. Je kunt een groot deel van ons werk niet goed doen als er geen Europese samenwerking is. De JBZ-raden zijn op dat punt het topje van de ijsberg. Genoemde samenwerking is voortdurend intens werk. Wat betreft de implementatie van kaderbesluiten, richtlijnen en het aanpassen van verordeningen geldt dat bij een paar onderwerpen een ongewenste vertraging is opgetreden. Men kan er van verzekerd zijn dat wij dat ook hebben besproken met degenen die daarmee binnen het ministerie bezig zijn. De verklaringen lopen overigens sterk uiteen; het is per verdragingsfactor verschillend. Soms is het een zeer persoonlijke factor die er een rol in speelt en in een ander geval is er even niet goed opgelet om de voortgang te maken, en in weer andere gevallen was het overleg te moeizaam.

De heer De Wit heeft vragen gesteld over de herzieningsprocedure, mede naar aanleiding van de recente Rotterdams ervaringen, waarover ook de heren Teeven en Wolfsen hebben gesproken. Aan de hand van de evaluaties van de operatie-Buruma zullen wij de herzieningsprocedure bekijken. Er is inderdaad geen absolute blokkade om zaken die eerder tot een vrijspraak hebben geleid opnieuw voor te leggen. Er wordt verwezen naar het Britse en het Oostenrijkse recht. Ik zal in dezen zeker niet onbesuisd handelen, zo zeg ik tegen de heer Pechtold waar hij wijst op het principe van het ne bis in idem. Er is verdragsrechtelijke ruimte om het in specifieke situaties aldus te doen. In ieder geval is het goed te weten dat er wat betreft een aantal leden van de commissie ruimte voor is om erover na te denken. Dat kunnen wij beter niet in de sfeer van de taboes behandelen, maar tegelijkertijd moet het niet op zo'n manier gebeuren dat het OM elke zaak die niet tot een veroordeling leidt, eindeloos opnieuw moet gaan voorleggen. Met betrekking tot de cold cases merk ik op dat onder andere door verbetering van technieken zoals DNA zich mogelijkheden voordoen tot oplossing. Ook het Verdrag van Prüm kan daarin een rol spelen, zo heeft de Duitse ervaring geleerd. Het is goed dit ook in het oog te houden wanneer wij het hebben over bewaartermijnen van gegevens die kunnen worden gebruikt. Als je die

termijnen te kort stelt, heb je minder mogelijkheden om van de desbetreffende gegevens gebruik te maken in zaken die aanvankelijk bij de opsporing niet tot succes hebben geleid.

De motivering van vonnissen is een onderwerp van gesprek bij de Raad voor de Rechtspraak en tevens onderwerp van onderlinge afstemming.

De nazorg gemeenten heeft een plaats gekregen in het bestuursakkoord met de gemeenten.

Mevrouw Azough vreest dat er in de prestatiecontracten te weinig aandacht wordt besteed aan de preventie. Haar vrees deel ik niet maar ik realiseer mij wel dat wij op dit punt de vinger aan de pols moeten houden, ook in relatie tot al degenen met wie wij afspraken hebben gemaakt, zoals de gemeenten en de diverse uitvoerende diensten waarvoor wij rechtstreeks verantwoordelijk zijn. De aanpak van kinderporno maakt onderdeel uit van het beleidsprogramma en zal daarin uitwerking krijgen. Ik deel volledig de zorgen die mevrouw Azough op dit punt heeft uitgesproken. Dat is ook precies de reden dat wij dit accent eraan hebben gegeven in het beleidsprogramma.

Vervolgens kom ik te spreken over de middelen voor de aanpak van criminele jongeren van allochtone herkomst in de vier grote steden. Hiervoor zijn beschikbaar 5 mln. in 2006, 5 mln. in 2007 en 6 mln. vanaf 2008. Daarbij gaat het met name om de geregistreerde jongeren in de diverse gemeenten in de leeftijd van 12 tot 23 jaar. Het signaal dat hier is afgegeven over de eerwraak is door mij begrepen. Ik zal er nader over spreken. Met betrekking tot Frontex is sprake van een lijst met middelen. Onlangs in het AO over de JBZ-raad heb ik daarover al een en ander gezegd. Bij een komende gelegenheid hoop ik er nog nader op terug te kunnen komen. Ik ben daarover nog in gesprek met collega Van Middelkoop.

Ten aanzien van het al dan niet doorsturen van meldingen van aangiften naar het OM hebben wij onze bedoelingen al eerder uitgesproken. Ik zal bij het OM nagaan of er toch bepaalde zaken tussendoor glijpen. De heer Wolfsen heeft gevraagd of het OM voldoende zaken aanlevert voor de Raad voor de Rechtspraak. Die vraag is niet zo gemakkelijk te beantwoorden. Er kunnen ook lokale aspecten een rol spelen. Het kabinetsstandpunt over het rapport-Deetman komt heel binnenkort naar de Kamer. Daarin staan ook gedachten over het verminderen van de territoriale beklemmingen waarin OM en de rechtspraak soms zitten en die niet bijdragen aan een efficiënte afstemming van vraag en aanbod op elkaar.

Tevens zal ik de opmerkingen over de civiele taken van het OM onder de aandacht brengen. Uit het feit dat het jaarverslag daar nauwelijks op ingaat, mag men niet afleiden dat ze geen aandacht krijgen. In ieder geval zijn ze wel onderdeel van mijn periodieke gesprekken met de leiding van het OM.

Staatssecretaris **Albayrak**: Voorzitter. Mevrouw Joldersma heeft gevraagd hoe het zit met de taakverdeling tussen de minister en mij en tot wie zij zich moet richten als het gaat om het juridisch loket. Welnu, in het kader van de nieuwe taakverdeling is afgesproken dat de juridische beroepen onder mij komen te vallen, evenals de rechtsbijstand.

De heer **Teeven** (VVD): Waar was u dan gisteren ten

aanzien van die juridische beroepen? Ik heb de minister met de advocatuur getroffen, maar ik heb u gemist.

Staatssecretaris **Albayrak**: Dat betrof een vervolg op een eerder debat dat de minister heeft gevoerd. Het leek ons voor u wat minder verwarrend als u in beide debatten dezelfde bewindspersoon zou aantreffen. Bovendien heeft u al eerder dit soort vormen van samenwerking tussen de minister en mij gezien. Af en toe zullen wij elkaar als dat nodig is, vervangen.

Het juridisch loket functioneert op dit moment als verwijzingsinstantie en als eerstelijns juridische hulpverlener. Daar zit dus al een zeeffunctie in. Je zou kunnen nagaan of verdere regulering nodig is, maar dat zou dan wel effect kunnen hebben op de toegang van het rechtsbestel. Als het een effectieve toegang tot het rechtsbestel zou frustreren, is het de vraag of je dat zou moeten willen. Bovendien zijn de marges zo klein dat het de vraag is of je sowieso tot een verdere sturing kan komen. Naast genoemde zeeffunctie zijn er altijd autonome ontwikkelingen waardoor zich een stijging kan voordoen. Er zijn veel vragen gesteld over DJI, met name de brandveiligheid. Ik kan melden dat alles goed op koers ligt waar het gaat om de voornemens die er waren en de processen die moesten plaatsvinden. Ik noem verder de compenserende maatregelen voor de centrale deурontgrendeling en het opstellen en invoeren van protocollen en calamiteitsplannen. Bij brief van 14 juni is de Kamer hierover al geïnformeerd. Ik ben overigens van plan de komende tijd niet alleen te kijken of het allemaal kwantitatief gehaald wordt, maar ook of het kwalitatief in de organisatie tot bijvoorbeeld een andere houding ten aanzien van brandveiligheid leidt. De bewustwording is wat mij betreft uitdrukkelijk onderdeel van dit geheel. De heer Pechtold heeft specifiek gevraagd naar de bedrijfshulpverlening. De opleidingen van bedrijfshulpverleners en de cursussen die gevolgd moesten worden door leidinggevendenden, zijn zaken die allemaal goed op orde zijn. Wel merken wij dat het werven en selecteren van bedrijfshulpverleners trager gaat dan voorzien. Wij gaan ervan uit dat dit proces medio augustus zal zijn afgerond.

Met betrekking tot de nieuwe inrichting ben ik voornemens de Kamer nog voor het zomerreces een brief te sturen met een uitgebreide stand van zaken. Die brief betreft de modernisering van het gevangeniswezen waar wij gewoon mee door moeten gaan. Het plan ter zake van de detentiebehandeling op maat is stopgezet, waarbij er een uitdrukkelijke rol is van de ondernemingsraad, de GOR. Ik heb inmiddels zelf met de GOR gesproken. Wij zijn bezig om te bezien hoe wij dit proces weer vlot kunnen trekken. In genoemde brief zal ook iets staan over de prioritering en de fasering van de plannen die er reeds lagen.

Ten aanzien van de ISD kan ik melden dat er sprake is van een voortdurende stijging. Ik denk dat wij op enig moment de capaciteit dus echt wel gevuld gaan zien. Het alleen al dreigen met de ISD-maatregelen leidt er vaak al toe dat daders kiezen voor zorg onder drang. Wij hebben er voorbeelden van uit Utrecht, Noord-Holland Noord en Den Haag. Daarnaast wijs ik erop dat er altijd nog veelplegers zijn die tot de reguliere detentievormen veroordeeld worden.

De heer Teeven heeft gesproken over het geheim houden van incidenten, waarbij hij verwees naar de ontsnappingen uit de Zoetermeerse strafinrichting. Geheim houden

is sowieso niet mijn stijl, ongeacht de aard van het incident. Ik kan ook zeggen dat er in dit geval geen sprake was van geheimhouding, omdat er een melding aan de politie is gedaan. De opmerking van de heer Teeven was er volgens mij veeleer op gericht dat de burgemeester niet was geïnformeerd. Met die burgemeester zijn wij in contact. Bovendien zijn er Kamervragen over deze kwestie gesteld waarop ongetwijfeld snel een antwoord zal komen.

Met betrekking tot de achterstanden in de tbs-capaciteit zal de Kamer nog voor het zomerreces nader geïnformeerd worden over het plan van aanpak tbs. Dat betreft de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport-Visser. Uit de brief zal ook blijken dat het beeld dat de heer Teeven schetst in feite klopt. Wij zijn in een heel erg rap tempo aanbevelingen aan het uitvoeren. Wij merken daar zelf al effect van. Wij geloven er echt in dat de concrete maatregelen een bijdrage zullen leveren aan de vergroting van de veiligheid en van het draagvlak in Nederland als het gaat om tbs.

Het ziekteverzuim bij de DJI was in 2005 8,2% en in 2006 7,5%. Het beeld is dat het over de jaren stabiel is met een licht dalende tendens.

De heer Wolfsen heeft gevraagd naar de nazorg van vast naar vrij. In alle plannen van de minister en mij over preventie van criminaliteit en het terugbrengen van recidivecijfers is daar uitdrukkelijk veel aandacht voor, waarbij er met name een uitdrukkelijke rol is voor de lokale instanties. Volgens de heer Wolfsen zouden er maar 240 gemeenten zijn die dit punt centraal hebben opgepakt en het goed coördineren. Mijn beeld is dat het ook door de gemeenten goed wordt opgepakt. Het is een voortgaand proces van duidelijk maken waar welke verantwoordelijkheid ligt en wie wat aanstuurt, zeker daar wij van Reclassering Nederland niet alleen langer maar ook meer en ander toezicht vragen. In het kader van het bestuursakkoord met de VNG is dat ook als zodanig aan de orde geweest. Ik heb op dit moment dan ook geen aanleiding om mij zorgen te maken over de vraag of die nazorg goed wordt opgepakt en ingevuld. Mevrouw Joldersma heeft gevraagd of de kosten van de asielgebonden politietaken toenemen als gevolg van identiteitsonderzoeken. De systematiek van die bekostiging is gewijzigd. Er wordt tegenwoordig niet alleen maar gekeken naar de aantallen asielzoekers in procedure maar ook uitdrukkelijk naar andere relevante elementen, zoals de opvangcapaciteit en de uitvoering van de toezichttaken. Die kosten zijn dus een resultaat van plussen en minnen in de gehele systematiek. Intensivering van het identiteitsonderzoek kan inderdaad leiden tot hogere kosten, maar er kunnen ook weer lagere kosten tegenover staan als gevolg van een lager aantal uitzettingen door de pardonregeling.

De heer Teeven heeft gevraagd of er als gevolg van de pardonregeling een toename te verwachten is van het aantal zaken die worden aangedragen bij de rechterlijke macht. Ik verwacht dat niet. Voorwaarde om in aanmerking te komen voor een vergunning op basis van deze regeling is dat men lopende procedures intrekt. De verwachting is dat daarmee zo'n 20.000 procedures worden stopgezet. Dat is niet alleen voor de IND maar zeker ook voor de rechterlijke macht van belang. Bovendien geschiedt de vergunningverlening ambtshalve. Het is dus niet een besluit waarvoor vervolgens een gang naar de rechter openstaat. Een en ander neemt niet weg dat wij de verdere gang van zaken nauwlettend

volgen. In de monitor die de Kamer zal ontvangen, zal daarbij ongetwijfeld worden stilgestaan.

De heer De Wit heeft gevraagd naar de pilot inzake Europese ambtsberichten. Het ministerie van Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk voor de totstandkoming van ambtsberichten. Ik ben er wel van op de hoogte dat de minister van Buitenlandse Zaken het initiatief heeft genomen met betrekking tot een aantal landen om te komen tot een gemeenschappelijk ambtsbericht. Tijdens de pilot zal bekeken worden welke praktische en wellicht ook politieke en juridische moeilijkheden er op die weg gevonden worden en of het eindresultaat bruikbaar is in onze asielpraktijk.

Mevrouw Azough heeft gevraagd naar de leges. Op de schriftelijke Kamervragen die zij daarover heeft gesteld komt zeer binnenkort een antwoord.

Een aantal afgevaardigden heeft gevraagd naar de discrepantie in het jaarverslag Justitie wat betreft COA en de zorgkosten. In feite is de vraag of dit ten koste gaat van de toegankelijkheid van de zorg voor asielzoekers. Ik vind dat een zeer serieuze vraag. Ik denk dat het goed is dat wij die schriftelijk beantwoorden, waarbij wij ook zullen wijzen op het verschil tussen het jaarverslag en het jaarbericht van het COA. Het zijn in feite twee documenten van totaal verschillende orde. Voor het jaarverslag zijn wij verantwoordelijk, terwijl een jaarbericht in essentie een wat globaler product is waarin vaak niet de nadere uitwerking van cijfers en gegevens is opgenomen. Het verschil zal ongetwijfeld wel verklaarbaar zijn, maar ik ga ervoor zorgen dat het goed wordt uitgezocht, teneinde te voorkomen dat hierdoor de toegang tot de zorg voor asielzoekers wordt belemmerd.

De **voorzitter**: Dan zijn wij hiermee aan het eind gekomen van dit wetgevingsoverleg. Ik dank iedereen voor zijn bijdrage.

Sluiting 13.10 uur.